

ECHO KLUCZ

INFORMACYJNY
MIESIĘCZNIK
SAMORZĄDOWY

ISSN 1426-1987

Nr. 2/92

LUTY 2000

cena 2 zł

Bogucin Duży - Bydlin - Chechło - Cieślin - Golczowice - Hucisko
Jaroszewiec - Klucze - Kolbark - Krzywopłoty - Kwaśniów Dolny
Kwaśniów Górny - Rodaki - Ryczówek - Zalesie Golczowskie

W numerze:

- z prac Rady Gminy
- Centrum Ukraińsko-Polskie
- opłatek w Kwaśniowie

Centrum Współpracy Ukraińsko-Polskiej

czytaj str. 4

„Zawsze, gdy ludzie chcą osiągnąć coś szczególnego, jednoczą się i wspólnymi siłami tworzą dzieło, którego nie byłaby w stanie udźwignąć jednostka”

Otwarcie Centrum Współpracy Ukraińsko-Polskiej w Kluczach stało się faktem.

4 lutego br. w lokalu budynku Agencji Rozwoju Regionu Kluczewskiego przy ulicy Rabsztyńskiej 3, przecięcia wstęgi dokonał Ambasador Ukrainy – Dmytro Pawlyczko i Wójt Gminy Klucze Małgorzata Węgrzyn.

Pierwsze rozmowy w Konsulacie w Krakowie – Generalny Konsul Ukrainy Zenowij Kurawski, Wójt Gminy Klucze – Małgorzata Węgrzyn, Dyrektor Fabryki Taśm Transporterowych w Wolbromiu – Włodzimierz Banyś

Parafialny Opłatek w Kwaśniowie

To było historyczne wydarzenie. 16 stycznia br. do parafii Kwaśniów przyjechał Biskup Sosnowiecki Adam Śmigielski na spotkanie z okazji parafialnego opłatka, którego organizatorem od trzech lat jest Proboszcz parafii Kwaśniów – Ksiądz Marek Plebanek.

czytaj str. 7

Puchar dla GLKS PRZEMSZA Klucze

Podczas rozegranego niedawno Halowego Turnieju Piłki Nożnej w Hali Sportowej w Olkuszu, drużyna kluczewska PRZEMSZY zajęła I miejsce i otrzymała oprócz pucharu i dyplomu – nagrodę w wysokości 800 zł.

czytaj str. 18

Z prac Rady Gminy

Pod koniec stycznia i na początku lutego odbywały się posiedzenia komisji Rady Gminy.

28 stycznia br. na posiedzeniu Komisji Budżetowej omawiano przede wszystkim sprawy budżetu gminy na 2000 r, ale również sprawy: – przeznaczenia do sprzedaży zabudowanej nieruchomości na osiedlu w Kluczach, sprzedaży budynku apteki w Kluczach, likwidacji filii przedszkola w Bogucinie i przedszkola w Rodakach. Ponadto omówiono sprawy dotyczące estetyki Klucz, jest propozycja opracowania programu rewitalizacji starej części Klucz. Radni z poszczególnych miejscowości poruszyli wiele spraw dotyczących ich wsi między innymi: budowę parkingów, remonty budynków komunalnych, budowa dróg, chodników i ścieżek rowerowych. Omawiano także problem bezrobocia w gminie. Ważnym tematem, poruszonym przez pana Zastępcę Wójta – Józefa Kaczmarczyka była sprawa budowy oczyszczalni ścieków i kanalizacja gminy. Choć inwestycja jest bardzo kosztowna to jednak powoli, etapami należy ją realizować. Przede wszystkim należy sukcesywnie w budżecie gminy zagwarantować na ten cel środki finansowe, Zarząd Gminy również poszukuje środków pomocowych z funduszy Unii Europejskiej.

9 lutego br. odbyło się wspólne posiedzenie wszystkich Komisji Rady Gminy. Głównym tematem było omówienie budżetu gminy na 2000 rok. Wójt Gminy Małgorzata Węgrzyn poinformowała o dochodach i wydatkach budżetu gminy, oraz przedstawiła projekt planu wydatków na 2000r. Omówiła także pani Wójt problemy Ośrodka Pomocy Społecznej, któremu brakuje środków na zasiłki. Omówiono ponadto sprawy służby zdrowia, bezrobocia w gminie, budowy szkoły w Kwaśniowie, omówiono pracę Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, odpłatności za przedszkole.

10 lutego odbyła się sesja Rady Gminy, na której uchwalono budżet Gminy na 2000r. przy opracowaniu którego trwały prace od listopada 1999r. Jak powiedziała Pani Wójt, jest to budżet kompromisu (piszemy o tym w oddzielnym artykule). Podczas interpelacji poruszono sprawy: służby zdrowia, bezrobocia, rewitalizacji Klucz, budowy dróg i parkingów, klubów sportowych, oznakowania ulic, trudności w odbiorze TV Kraków. Ponadto sprawy związane z: budynkiem komunalnym – hotel w Zalesiu, SKR w Ryczówku, sprawy robót publicznych, dodatków mieszkaniowych, sprawy oświaty i finansowania dużych zadań ekologicznych.

11 lutego br. na posiedzenie Komisji Ekologii zaproszeni zostali goście – przedstawiciele Małopolskiego Banku Ochrony Środowiska z Krakowa – Maria Fik główny specjalista ekolog i Adam Robazel – naczelnik wydziału pracy z klientem. Omówili oni sprawy gospodarki ściekowej i zapoznali radnych z możliwościami uzyskania kredytów na budowę oczyszczalni ścieków, również przydomowych. Omówili też możliwości uzyskania kredytów na modernizację systemów ogrzewania z fundacji RATAJA 2000.

Zastępca Wójta – Józef Kaczmarczyk bardzo szczegółowo zapoznał radnych z problemem kanalizacji gminy, jak powiedział, jest to sprawa dla gminy niezwykle istotna, wymagająca wielu dyskusji i przemyśleń, gmina musi mieć sprecyzowany docelowy system, ale już teraz musimy intensywnie o tym rozmawiać.

Wniosek radnej Barbary Wąs do Zarządu w sprawie: podjęcia działań w celu stworzenia programu optymalizacji sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków na terenie gminy – przeszedł jednomyślnie. Komisja Ekologii uważa, że powinna być wyznaczona jedna kompetentna osoba w gminie, która zajmowałaby się sprawami związanymi z kanalizacją.

Na posiedzeniu komisji omawiano także sprawy bieżące – głównie porządkowe.

Inf. przyg. Halina Ładoń

UCHWALONO BUDŻET GMINY KLUCZE

Na sesji Rady Gminy 10 lutego uchwalono budżet gminy Klucze na rok 2000. Zakłada on uzyskanie dochodów w wysokości 16 077 708 zł oraz wydatki na sumę 16 936 396 zł. Różnica pomiędzy kwotą wydatków i dochodów, wynosząca 858 661 zł, zostanie pokryta ze środków nadwyżki budżetowej uzyskanej w roku 1999.

Wpływy z podatków i opłat lokalnych stanowiąc będą 30,75 % w całości planowanego dochodu 4 943 700 zł). Nieco więcej, bo 33,91 % to subwencja ogólna z budżetu państwa, której część oświatowa stanowi 30,76 % (4 945 333 zł). Udziały w podatku stanowiącym dochody państwa wyniosą 25,92 %. Dotacje celowe, w tym m.in. zadania zlecone w zakresie administracji rządowej, obrony cywilnej, opieki społecznej i oświetlenia ulic wynosić będą 7,15 %. Dochody z majątku gminy to 2,27 % w całości planowanych wydatków.

W roku 2000 najwięcej wydatków, bo 8 400 000 zł przeznaczonych zostanie na oświatę i wychowanie. Na administrację państwową i samorządową gmina wyda 2 280 000 zł. Powyżej miliona złotych przeznaczonych zostanie także na działalność opieki społecznej (1 619 697 zł) oraz gospodarkę komunalną (1 350 500 zł). Na kulturę i sztukę przeznacza się w budżecie 1 000 000 zł. Na remonty i modernizację dróg wydamy w tym roku 695 000 zł. W kwocie tej zawiera się m.in. likwidacja barier architektonicznych (chodnik Klucze-Osada przy 50-cio procentowym udziale środków gminnych oraz budowa pochylni i parkingu przy basenie w Jaroszowcu), budowa parkingu pomiędzy budynkami Urzędu Gminy oraz sąsiadującego z nim banku, opracowanie dokumentacji technicznej dotyczącej modernizacji dróg gminnych oraz realizacja zadań w tym zakresie, a także akcja „Zima”.

Sumę 610 000 zł pochłoną wydatki związane z niematerialnymi usługami komunalnymi oraz gospodarką mieszkaniową. Na kulturę fizyczną i sport przeznacza się w budżecie 140 000 zł, zaś na ochronę zdrowia 213 858 zł. Kwotę 40 000 zł zarezerwowano na rolnictwo. Bezpieczeństwo publiczne będzie nas kosztować 36 000 zł.

(RAJ)

Sanatoria i turnusy rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne (posiadające grupę inwalidzką) mogą korzystać z leczenia uzdrowiskowego np. w sanatorium lub w szpitalu uzdrowiskowym lub z pobytu na turnusie rehabilitacyjnym. Obydwie formy choć podobne, przysługują niezależnie od siebie i z różnych tytułów. Poniżej podajemy zasady, na jakich mogą się starać osoby niepełnosprawne o leczenie w sanatorium lub o dofinansowanie kosztów turnusu rehabilitacyjnego.

Zasady te regulują przepisy: Ustawa z dnia 6 lutego 1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U.Nr 28, poz. 153 z późn. zmianami. Rozporządzenie MziOS z dnia 30 grudnia 1998r. w sprawie wysokości częściowej odpłatności ubezpieczonego za koszty wyżywienia i zakwaterowania w sanatorium uzdrowiskowym (Dz.U.Nr 166 poz.1263).

Pobyt w sanatorium jest jednym ze świadczeń zdrowotnych gwarantowanych ustawą. Jest to forma leczenia uzdrowiskowego i przysługuje wszystkim ubezpieczonym, a więc nie tylko osobom niepełnosprawnym, oczywiście po spełnieniu określonych warunków w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Nie jest to jednak świadczenie, które przysługuje w każdym roku. Kasy Chorych zalecają, aby lekarze nie kierowali na leczenie uzdrowiskowe częściej

niż raz na dwa lata. Nie dotyczy to skierowań dla ubezpieczonych będących bezpośrednio po leczeniu szpitalnym lub klinicznym.

Jak wyjechać do sanatorium ?

1. Skierowanie do sanatorium wystawia lekarz – pierwszego kontaktu, specjalista, ordynator oddziału szpitalnego lub kliniki – którzy mają podpisaną umowę z Kasą Chorych.
2. Lekarz bierze pod uwagę stan zdrowia pacjenta oraz wpływ leczenia uzdrowiskowego na jego stan zdrowia. Jeśli stwierdzi celowość leczenia, wystawia na odpowiednim formularzu skierowanie i wysyła do właściwej Kasy Chorych. Do skierowania muszą być dołączone aktualne wyniki badań pomocniczych wykonane zgodnie z zaleceniem lekarza. Lekarz w Kasie Chorych ocenia zasadność skierowania. Jeśli Kasa Chorych ma wolne miejsca w sanatoriach, wówczas określa rodzaj leczenia, wyznacza odpowiednie sanatorium oraz termin i czas trwania leczenia.

cd. na str. 19

Uroczystości jubileuszowe

Urząd Stanu Cywilnego w Kluczach zaprosił na Jubileuszowe uroczystości pary małżeńskie z całej gminy. Z zaproszenia na uroczystość 50-lecia pożycia małżeńskiego skorzystało 28 par. Spotkanie odbyło się w auli Szkoły Podstawowej w Kluczach. Medale za długoletnie pożycie małżeńskie przyznane przez

Rady Gminy, gratulowali Jubilatów. Jubilaci otrzymali dyplomy, upominki i kwiaty.

Kierownik kluczewskiego USC – Barbara Kocjan stworzyła bardzo miłą, kameralną atmosferę spotkania. Po oficjalnej części, przy zapalonych świecach,

Prezydenta RP wręczał Dariusz Okoński, zastępca dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Uczestniczący w spotkaniu przedstawiciele władzy samorządowej gminy, a wśród nich: Małgorzata Węgrzyn – Wójt Gminy, Tadeusz Rak i Henryk Dziechciewicz – członkowie Zarządu, Eugeniusz Kulawik – przewodniczący

Państwo Trepkowie z Klucz, Państwo Sierkowie z Ryczówka,

Jubilaci podczas toastu

Od lewej Barbara Kocjan – kierownik USC, Eugeniusz Kulawik – przewodniczący Rady Gminy, Dariusz Okoński – z-ca dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich UW Kraków, Tadeusz Rak i Henryk Dziechciewicz – członkowie Zarządu.

poczęstunku i symbolicznej lampce szampana odśpiewano Jubilatów STO LAT. Mieczysław Kumela – miejscowy muzyk uatrakcyjnił spotkanie, wielu Jubilatów poderwała muzyka do tańca.

Tekst i foto : Halina Ładoń

PODZIĘKOWANIE

Serdecznie dziękuję Paniom ze Szkoły Podstawowej w Kluczach, a szczególnie Pani dyrektor Elżbiecie Kwaczyńskiej, stażystom z Urzędu Gminy Klucze – Oli Hagno, Marcie Kardas, Agnieszce Zienkiewicz, Marcinowi Hyla, Panu Smętkowi – fotografowi i Panu Mieczysławowi Kumeli – muzykowi, za pomoc w organizacji imprezy i jej uświetnieniu.

*Barbara Kocjan
Kierownik USC Klucze*

Zawiadomienie dla par małżeńskich Jubilatów 50-lecia pożycia małżeńskiego w 2000 roku

Urząd Stanu Cywilnego w Kluczach informuje pary małżeńskie obchodzące w 2000 roku Jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego, iż wzorem lat ubiegłych planujemy zorganizowanie dla Państwa uroczystości gminnej. Wobec powyższego prosimy pary małżeńskie, które zawarły związek małżeński cywilny w 1950 roku o zgłoszenie chęci uczestniczenia w takiej uroczystości. Zgłoszenia przyjmuje Urząd Stanu Cywilnego w Kluczach u. Partyzantów 1, pokój 101, do dnia 30 kwietnia 2000 roku. Zgłoszenia można dokonać osobiście, za pośrednictwem członka rodziny lub też telefonicznie (nr tel. 6428 508). Serdecznie Państwa zapraszam.

*Barbara Kocjan
Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego*

Centrum Współpracy

dokończenie ze str. 1

Za moment oficjalne otwarcie Centrum i przecięcie wstęgi. Od prawej stoją: Janusz Bargieł – Starosta Powiatu Olkuskiego, Dmytro Pawlyczko – Ambasador Ukrainy, Zenowij Kurawski – Generalny Konsul Ukrainy, Małgorzata Węgrzyn – Wójt Gminy Klucze, Marek Ściążko – prezes IP Klucze S.A

Na uroczystość przybyło wielu znakomitych gości, między innymi: wymieniony wcześniej Ambasador Ukrainy Dmytro Pawlyczko, Generalny Konsul Ukrainy Zenowij Kurawski, Starostowie powiatów – Olkusza, Miechowa i Olesna, Wójtowie gmin: Wielka Wieś, Jerzmanowice – Przegonia, Gołcza, a ponadto reprezentujący władze powiatowe i wojewódzkie Iwano – Frankiwska, biznesmeni Ukrainy oraz przedstawiciele biznesu z powiatu olkuskiego, a głównie z gminy Klucze. Niestety, z uwagi na ważne obowiązki, nie mógł przyjechać do Polski Minister Ukrainy Bohdan Stupka, odtwórca roli Bohdana Chmielnickiego w filmie „Ogniem i mieczem” Jerzego Hoffmana. Wielka szkoda, bo na spotkanie z nim oczekiwała wypełniona po brzegi sala kinowa kluczewskiego Domu Kultury PAPIERNIK. Projekcja filmu odbyła się, a wstęp dla wszystkich był bezpłatny.

Ambasador Ukrainy z ogromnym zadowoleniem przyjął zaproszenie na otwarcie Centrum, odwiedził przy okazji szkołę podstawową i gimnazjum w Bydlinie oraz miejscowość Krzywopłoty, gdzie w najbliższej przyszłości otwarty będzie Dom Przyjaźni Polsko-Ukraińskiej. Wyraził wielki zachwyt tym co spotkał w gminie Klucze – piękne szkoły, piękne domy i dobrzy ludzie, którzy są nadzieją dla zaprzyjaźnionych Ukraińców, posiadających polskie korzenie, a którzy chcieliby częściej tu bywać, uczyć się języka polskiego i polskiej kultury.

Pan Ambasador powiedział, że to co robi gmina Klucze można nazwać – Akcją Pomocy, wierzy, że współpraca będzie się rozwijać, a wspomagać ją będą obie strony – polska i ukraińska. Podkreślił, że otwarcie Centrum jest dużym przedsięwzięciem i za to należy podziękować władzom Gminy Klucze, zaś strona ukraińska będzie się starała znaleźć dobrego partnera, który dofinansuje pewne prace i zadania. A ponieważ z Ukrainy przyjechała dość duża ekipa biznesmenów, jest nadzieja, że wyzwanie już niektórzy podjęli.

To niezwykle ważne, historyczne wydarzenie uprzyjemniły zespoły artystyczne – PIDGIRIANKA z Bogorodczan na Ukrainie, którego przyjazd sponsorował Wasyl Rudko – kierownik ukraińskiej firmy „Prykarpatttransgaz” i Zespół Folklorystyczny OLEŚNIANKA z Olesna na opolszczyźnie. Zespoły te wystąpiły z krótkim programem w lokalu CENTRUM podczas otwarcia oraz w DK PAPIERNIK przed projekcją filmu.

Była również grupa młodzieży z Gimnazjum w Bydlinie w oryginalnych strojach która reprezentowała gminę Klucze na tym spotkaniu. Trójka dzieci w krakowskich strojach ze Szkoły Podstawowej w Rodakach witała ambasadora Ukrainy i wręczyła mu namalowane przez pierwszoklasistów trzy obrazy na płótnie przedstawiające jurajskie skałki oraz zabytkowy kościółek w Rodakach.

Wydano też z tej okazji okolicznościowy folder, którego wydanie sfinansowały zaprzyjaźnione ze stroną Ukraińską nasze gminy i powiaty.

Warto wspomnieć niektóre wypowiedzi naszych gości: Starosta z Olesna był kilka dni na Ukrainie z biznesmenami swojego powiatu, poznał osobiście klimat i nastroje tamtych ludzi, podkreślił, że warto poświęcić im naszą uwagę. Olesno na opolszczyźnie, blisko granicy z Niemcami, będzie pomostem między Ukrainą, a gminami niemieckimi.

Podkreślił bardzo mocno starosta z Olesna rolę jaką spełnia w tym dziele pan Roman Ilkiw, stwierdził, że jest on ambasadorem Ukrainy na terenie powiatów – olkuskiego, krakowskiego, oleskiego i miechowskiego, zabiega na różne sposoby, aby współpraca tu na szczeblach powiatów i gmin rozwijała się jak najlepiej, z korzyścią dla obu stron. Wójtowie gmin z Jerzmanowic-Przegoni i Wielkiej Wsi wspominali jak niedawno w ich gminach, najpierw w Jerzmanowicach, a potem w Wielkiej Wsi pan Roman zachęcał do współpracy kulturalnej z Ukrainą, do kontaktów dzieci i młodzieży. Owocem

tej współpracy są podpisane porozumienia ich szkół ze szkołami na Ukrainie, a zespół SOKOLIKI w Jerzmanowicach, który liczy około 50 osób (w wieku od 6-18 lat) prowadzony przez ukraińskiego muzyka Wasyla Stefaniuka jest wizytówką gminy.

Starosta powiatu olkuskiego Janusz Bargieł bardzo pozytywnie ocenił działania gminy Klucze, a w swej wypowiedzi wyraził nadzieję, że współpraca ta będzie zataczać coraz większe kręgi.

Wójt naszej Gminy – pani Małgorzata Węgrzyn widzi w tej współpracy szansę dla naszych ludzi biznesu, którzy są zainteresowani współpracą z Ukrainą, a dla tych, którzy już tę współpracę nawiązali, działania te dają szansę na poszerzenie rynku. Jest

Dostojni goście z Zespołem PIDGIRIANKA

również szansa na ożywienie działalności kulturalnej. Dyrektor Gimnazjum w Bydlinie – Krzysztof Dąbrowski już w ubiegłym roku podpisał umowę o współpracy z Dyrektorem Pierwszego Ukraińskiego Gimnazjum w mieście Mykołaiw – Sergijem Bererz-nym. Zaś Szkoła Podstawowa w Rodakach podpisała umowę o współpracy ze Szkołą Muzyczną w Bogorodczanach (o tym piszemy w oddzielnym artykule) 6 lutego br. O wszystkich szczegółach współpracy ukraińsko – polskiej będziemy informować na bieżąco.

Tekst i foto: Halina Ładoń

Ukraińsko-Polskiej w Kluczach

Pani Dyrektor i dzieci ze Szkoły Podstawowej w Rodakach rozmawiają z Ambasadorem Ukrainy

Goście podczas spotkania

Józef Kaczmarczyk – Zastępca Wójta Gminy Klucze (w środku) oraz goście z Ukrainy

Goście podczas spotkania

Trzy zespoły uczestniczące w uroczystości otwarcia Centrum: PIDGIRIANKA, OLEŚNIANKA i Legioniści z koleżankami z Gimnazjum w Bydlinie

Goście podczas spotkania

Pracownia Internetowa w Gimnazjum w Bydlinie

Przecięcie wstęgi dokonuje Wójt Gminy – Pani Małgorzata Węgrzyn i Dyrektor Gimnazjum w Bydlinie – Krzysztof Dąbrowski

Od lewej: Henryk Białek – z Kuratorium Oświaty w Krakowie i Krzysztof Dąbrowski – włączyli komputery. Na drugim planie: od lewej: Józef Kaczmarczyk, Małgorzata Węgrzyn, Lucyna Latos, Andrzej Feliksik

W piątek 14 stycznia br. na uroczyste otwarcie Pracowni Internetowej przybyli: Henryk Białek – Koordynator Edukacji Informatycznej w Kuratorium Oświaty w Krakowie, Andrzej Feliksik – Kierownik Zespołu Wizytatorów w Olkuszu, Małgorzata Węgrzyn – Wójt Gminy Klucze, Józef Kaczmarczyk – Zastępca Wójta Gminy Klucze, Lucyna Latos – dyrektor Gminnego Zespołu Oświaty w Kluczach. Przecięcie wstęgi dokonali goście i dyrektor Gimnazjum w Bydlinie – Krzysztof Dąbrowski. Pracownia Internetowa wyposażona jest w 13 komputerów, w tym 3 zakupione zostały przez Radę Rodziców.

Zajęcia z informatyki prowadzić będzie nauczycielka Marzena Szot, która ukończyła studia podyplomowe o kierunku – informatyka w szkole. Jak zauważyła, dzieci chcą poszukiwać, chcą pracować, dlatego lekcje są bardzo ciekawe. Niektórzy uczniowie już wcześniej mieli kontakt z komputerem mają go po prostu w domu, ale większość uczniów po raz pierwszy z komputerem zetknęła się dopie-

ro w szkole. Tym dzieciom należy więc poświęcić więcej czasu. Uczniowie zapoznają się najpierw z podstawowymi programami: Paint, Word, Exel, Akces, a potem dopiero z Internetem. Korzystają także z encyklopedii multimedialnej i słownika.

Pan Henryk Białek sam zasiadł do komputera i zainteresował wszystkich uczestników spotkania wieloma ciekawostkami, które na ekranie komputera można zobaczyć. Pokazał jak można za pomocą komputera prowadzić ciekawe zajęcia np. z fizyki.

Uczniowie zafascynowani pracownią, są gotowi przesiadywać w niej długie godziny i poznawać tajniki, które przetworzone przydatne są w codziennym życiu. Zgodnie jednak z planem tygodniowo spędzają w pracowni 9 godzin.

Tekst i foto: Halina Ładoń

Przecięcie wstęgi

Uczniowie w pracowni internetowej

Parafialny Opłatek w Kwaśniowie

dokończenie ze str. 1

Od prawej Ksiądz Biskup – Adam Śmigielski, Wójt Gminy – Małgorzata Węgrzyn, Zastępca Wójta Gminy – Józef Kaczmarczyk

W spotkaniu uczestniczyły: Koła Gospodyń Wiejskich z trzech miejscowości: Kwaśniów Górny, Kwaśniów Dolny i Hucisko należące do jednej parafii, Kółka Różańcowe z tych miejscowości, nauczyciele, radni, przedstawiciele Ochotniczej Straży Pożarnej, sołtysi trzech sołectw i zaproszeni goście, a wśród nich: Wójt Gminy Klucze Małgorzata Węgrzyn, Zastępca Wójta Gminy Klucze Józef Kaczmarczyk, Dyrektor Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego OO Kamilianów w Hutkach – OO Józef Chomik.

Po pięknej bożonarodzeniowej inscenizacji wystawionej przez uczniów Szkoły Podstawowej w Kwaśniowie, a przygotowanej pod opieką pani Marzeny Szot, wszystkich powitał Ksiądz Biskup. W dalszej części swej wypowiedzi podkreślił, że przedstawienie bardzo mu się podobało, powiedział m.in. „wszyscy byliśmy świadkami tego wydarzenia, które działo się 2000 lat temu. Bóg stał się człowiekiem, jest tak blisko nas, należy go przycisnąć do swego serca”. Biskup wyraził swoje ogromne zadowolenie z tego spotkania.

W słowach skierowanych do Pani Wójt powiedział: „Aby ta gmina tętniła radością i miłością ukierunkowaną w stronę człowieka pogrążonego w sytuacji beznadziejnej, aby w tej gminie wszyscy mieli wyteżony słuch i oczy otwarte”. Złożył też życzenia wszystkim zebranym na tej

Uczestnicy spotkania

Występujące dzieci

Uczestnicy spotkania

sali, życzył, aby ta atmosfera i radość z sali przeniosła się do ich domów.

Pani Wójt wspomiała ubiegłoroczne opłatkowe spotkanie na tej sali, było równie ciepło i serdecznie, ale we własnym gronie, nie było dostojnego gościa. Wyraziła swoją radość, że mieszkańcy parafii Kwaśniów kultywują spotkania opłatkowe. Życzyła im, aby spełniło się ich marzenie – mieszkańcy oczywiście wiedzą o co chodzi (a chodzi o budowę szkoły) i nagrodzili tę wypowiedź Pani Wójt brawami. Pani Wójt dodała,

że w tej miejscowości jest dużo dzieci.

Ksiądz Biskup wspominał jeszcze zmarłego księdza – proboszcza tej parafii, który budował kościół w Kwaśniowie – Bonifacego Tlustochowicza. Przez cały rok odprawiają się w jego intencji Msze Święte. Już tej chwili parafianie zamówili 50 Mszy św. na 2000 rok.

Po tych wszystkich wspomnieniach i życzeniach ogólnych, rozdano wszystkim opłatek. Ponieważ w uroczystości brało udział około 150 osób, dlatego życzenia trwały dość długo. Kiedy już wszyscy usiedli do stołu podano pyszne gorące dania. Stoły zaś zastawione były obficie smakołykami.

Mieszkańcy Kwaśniowa nazwali tę uroczystość – wydarzeniem historycznym.

Tekst i foto: Halina Ładoń

Kucharki przygotowujące pyszne dania

Dzień Babci i Dziadka w Rodakach

Ponad 200 osób zgromadziło się w Szkole Podstawowej w Rodakach 22 stycznia br. na uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka. Podczas występów swoich wnuków, Babcie i Dziadkowie byli bardzo wzruszeni, gdyż tematyka wierszy i piosenek ujmowała za serce. W spotkaniu uczestniczyli także rodzice dzieci oraz wiele młodzieży. Wieczór ten uświetnili Rodaczanom goście z Ukrainy – Zespół Pidgirianka, który dwugodzinnym koncertem rozgrzał atmosferę, niektóre piosenki śpiewała cała sala, było wiele bisów.

W świetlicy szkolnej Babcie i Dziadkowie oraz dzieci

Po występie Babcie i Dziadkowie zostali zaproszeni na poczęstunek, a dzieci w tym czasie bawiły się na dyskotecce.

Uroczysty Dzień Babci i Dziadka jest organizowany w szkole w Rodakach tradycyjnie w każdym roku.

Tekst i foto: Halina Ładoń

Zespół z Ukrainy, a w środku – dyrektor szkoły Barbara Wojnar i Roman Ilkiw – Dyrektor Centrum Współpracy Ukraińsko-Polskiej

Babcie chodzą do szkoły

Mają cierpliwość, życiową mądrość, pogodę ducha. Potrafią nas rozpieszczać, dogadzać. Bez Babci świat byłby szary, smutny, surowy i gorzki. Babcie chodzą do szkoły codziennie, przyprowadzają swoje wnuki, a po lekcjach odprowadzają do domu.

20 stycznia okazja była szczególna. Z okazji Dnia Babci i Dziadka w Szkole Podstawowej w Kluczach odbył się uroczysty poranek. Uczniowie klas Ib, IIIc, i IIIa przygotowali program artystyczny. Były inscenizacje, wiersze, piosenki, a wszystko przeplatane wesołymi tańcami. 21 stycznia pod opieką pań: Anny Góźdz, Małgorzaty Działowicz i Ilony Antos, uczniowie odwiedzili mieszkańców Domu Opieki Społecznej w Olkuszu. To

było niezwykle spotkanie, pełne wzruszeń i radości.

Dzieci przedstawiły swój występ, a potem złożyły życzenia wszystkim Paniom Babciom i Panom Dziadkom. Mamy nadzieję, że nie było to ostatnie spotkanie z mieszkańcami Domu Opieki, gdyż dzieci zostały zaproszone ponownie. Do zobaczenia.

Członkowie zespołu GWIAZDECZKI

R E K L A M A

FILAR S.A.

Rewelacyjne ubezpieczenia

- KOMUNIKACYJNE (od 370 zł/rok)
- OBOWIĄZKOWE ROLNIKÓW
- OD OGNIA I KRADZIEŻY
- PAKIET UBEZPIECZENIOWY DLA MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW

Agent Ubezpieczeniowy:

Bożena Szymonek

Rodaki, ulica Bagienna 36

tel. 6420 480 tel. kom. 0604171583

UWAGA UWAGA!!!

**Nowo otwarty
sklep zielarsko-drogeryjny**

NATURA

Kluze ulica Bolesławska 9

**Zaprasza
Poniedziałek - piątek
w godzinach 8.00 - 17.00
Sobota 8.00 - 15.00**

Umowa o współpracy kulturalnej szkół

Zespół PIDGIRIANKA z miejscowości Bogorodczany w obwodzie Iwano-Frankińskim powstał w 1991r.

Od początku jego kierownikiem jest Pani Maria Pastuch.

Zespół zdobył GRAND PRIX na Międzynarodowym Festiwalu w Krasnodarskim Kraju i wiele nagród na Międzynarodowych Festiwalach.

Bierze udział w licznych festiwalach i koncertach w Stanach Zjednoczonych i krajach Europy Zachodniej. W 1996 roku Obwodowa Komisja Kultury w Iwano-Frankiwsku nadała zespołowi tytuł – ZESPOŁU WZORCOWEGO

Skład zespołu:

- Maria Pastuch – kierownik – ukończyła szkołę muzyczną i Konserwatorium Lwowskie – dyrygenturę chóralną
- Michał Pastuch (syn) – ukończył szkołę muzyczną i fakultet muzyczny na Uniwersytecie Prekarpackim, jest kompozytorem i akompaniatorem
- Witalina Pastuch (synowa) – ukończyła szkołę muzyczną (skrzypce) i fakultet muzyczny na Uniwersytecie Prekarpackim oraz studia podyplomowe na Uniwersytecie Kijowskim – Wydział Kultury i Sztuki. Tam też ukończyła studia doktoranckie z zakresu

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Rodakach – Pani Barbara Wojnar podpisała z dyrektorem Szkoły Muzycznej w Bogorodczanach na Ukrainie – Panią Marią Pastuch umowę o współpracy szkół.

Umowa została podpisana 6 lutego br. w Rodakach.

Pani Maria Pastuch – jest równocześnie kierownikiem zespołu PIDGIRIANKA, który dwukrotnie odwiedził Rodaki i koncertował w Szkole Podstawowej w dzień Nowego Roku 2000, a po raz drugi uświetnił swoim koncertem tegoroczny Dzień Babci i Dziadka.

Dyrektorki- od prawej Maria Pastuch i Barbara Wojnar cieszą się z podpisanego kontraktu

wiedzy o sztuce, wykłada na Uniwersytecie Kijowskim

- Olga Malejko – ukończyła szkołę muzyczną w klasie skrzypiec, obecnie studiuje harmonistykę na Uniwersytecie Prekarpackim
- Natalia Iwanow – ukończyła klasę fortepianu w szkole muzycznej, obecnie studiuje ekonomię
- Inna Wiałowa – uczy się w szkole muzycznej w klasie skrzypiec

W ich repertuarze: folklor regionalny, pieśni narodowe oraz pieśni krajów świata w kilku językach, klasyka, muzyka religijna, twórczość instrumentalna – klasyczna i narodowa.

Pierwsze ich koncerty w Małopolsce, również w gminie Klucze odbyły się w okresie Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku 1999/2000. Po raz drugi przybyli tu 21 stycznia 2000 roku w drodze powrotnej z Francji i Niemiec gdzie koncertowali ponad dwa tygodnie. Zespół PIDGIRIANKA zyskuje coraz więcej sympatyków w naszej gminie, ale nie tylko. Śpiewają w szkołach i kościołach gminy Klucze i gmin ościennych.

Tekst i foto: Halina Ładoń

Kolędowanie w Domu Opieki w Olkuszu

Corocznie w okresie Świąt Bożego Narodzenia lub Nowego Roku panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Kluczach wyjeżdżają do olkuskiego Domu Opieki na ulicę J. Kantego, aby choć przez chwilę uprzyjemnić swoim śpiewaniem pobyt pensjonariuszom tego Domu. W czwartek 13 stycznia br. 12 pań z KGW przez półtorej godziny śpiewały kolędy, ale nie tylko. Śpiewały także razem z pensjonariuszami radosne piosenki z lat ich młodości. Była także zainspirowana zabawa przez panią Olę Klich z kluczewskiego KGW: „Niech płynie pieśń wesola dookoła stoła...”, która porwała wiele smutnych twarzy do śpiewania i uśmiechu. Wśród pensjonariuszy są trzy osoby z Klucza. Ich powitanie z grupą kobiet było bardzo wzruszające.

Olkuski Dom służy osobom przewlekle chorym niezależnie od wieku. Obecnie mieszka w nim 110 pensjonariuszy w wieku od 40-97 lat. Pokoje są dwu i trzyosobowe.

Dom olkuski ma również filię w Jeżówce gmina Wolbrom, tam mieszka 16 osób.

Do Domu Opieki kieruje obecnie Starostwo Powiatowe w Olkuszu, a właściwie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, gdzie znajduje się lista osób oczekujących na skierowanie.

Personel Domu liczy 70 osób, są to lekarze, rehabilitanci, pielęgniarki, opiekunowie. Pani Iwona Cebo jest zastępcą dyrektora i równocześnie kierownikiem działu opiekuńczego, mówi, że nie mają wiele pieniędzy, gdyż otrzymują jedynie dotację od Starostwa, ale dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności mogą liczyć na wielu sponsorów.

Tekst i foto: Halina Ładoń

Zespół śpiewaczy Kluczowianki z pensjonariuszami

Pensjonariusze z Domu Opieki

Bezalkoholowa kawiarenka

Klubokawiarnia w Ryczówku funkcjonuje od listopada 1999r. Mieści się w lokalu Świetlicy Gminnej. Dysponuje kąciakiem telewizyjnym oraz różnego rodzaju grammi planszowymi. Codziennie przychodzi tu około 10-15 młodych ludzi, którzy chcą spędzić wieczór z kolegami i koleżankami bez alkoholu, gdyż klubokawiarnia jest bezalkoholowa. Można tu wypić kawę, herbatę, zimne napoje, ale również zjeść ciepły posiłek i kupić gazetę.

Jak twierdzą prowadzący ten lokal państwo Dorota i Stanisław Kazkowie (na zdjęciu) – nie jest to dochodowa działalność, ale na razie nie myślą o wprowadzeniu alkoholu. Jak twierdzą, jeszcze jest wiele młodzieży korzystającej z tego typu rozrywki i dla nich warto taką działalność prowadzić

*Tekst i foto:
Halina Ładoń*

Szkolenie rolników

Na zakończenie odbywającego się w pierwszych dniach lutego br. w Społecznym Policealnym Studium Biznesu w Kluczach dwudniowego szkolenia na temat: „Przystosowania polskiego rolnictwa do integracji z Unią Europejską”, uczestnicy szkolenia wypracowali wspólnie: cele (priorytety) dla gminy Klucze, zagrożenia, tzw. misję, szanse i słabe strony.

A oto one:

1. Cele (priorytety): najwyżej punktowane –
  - Zwalczanie bezrobocia długotrwałego z uwzględnieniem młodzieży
  - tworzenie korzystnych warunków do inwestowania
2. Zagrożenia:
  - likwidacja miejsc pracy, likwidacja gospodarstw rolnych, likwidacja szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia, niszczenie środowiska naturalnego, niedostatki organizacyjno-prawne, ucieczka kapitału poza gminę, możliwy wzrost patologii społecznych, napływ żywności spoza terenu gminy (dotowanej z UE)
3. Misja – najwyżej punktowane:
  - Gmina Klucze promotorem likwidacji bezrobocia
  - Masz pieniądze – zainwestuj w Gminę Klucze
  - Gmina Klucze perłą turystyczną Jury Krakowsko-Częstochowskiej
4. Szanse: zmniejszenie bezrobocia, rozwój bazy turystycznej, przyciągnięcie kapitału zagranicznego, relatywnie wysoki poziom wykształcenia ludności, poprawa środowiska naturalnego poprzez zalesianie, rozwój myślistwa i łowiectwa
wykorzystanie funduszy pomocowych, ożywienie działalności kulturalnej
5. Słabe strony: niska klasa gleby, brak bazy

turystycznej, słaba sieć dróg i połączeń komunikacyjnych, brak wsparcia finansowego, ograniczona ilość miejsc pracy, słaba baza agroturystyczna, brak kanalizacji, słaba wiedza mieszkańców w zakresie rozwoju turystyki, brak inwestorów, brak polityki rolnej, złe oznakowanie dróg, słaba promocja gminy

Szkolenie sfinansowane było przez Agencję Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie, a prowadził je Maurycy Hankiewicz z Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Mikołowie. W szkoleniu udział wzięło 20 osób. Byli wśród nich rolnicy z gminy Klucze i sołtysi.

Podczas szkolenia słuchacze zapoznali się między innymi z: podmiotami prawa międzynarodowego, z funduszami strukturalnymi, organizacją wspólnego rynku oraz strategią rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich (program SAPARD).

Tekst i foto: Halina Ładoń

Zdjęcie: uczestnicy kursu z wykładowcą

W karnawale, w karnawale...

27 stycznia dzieci z Przedszkola w Kluczach, w doskonałych humorach i przepięknych strojach, przygotowanych przez swych pomysłowych rodziców, bawiły się na „Balu Karnawałowym 2000”, zorganizowanym w przedszkolu.

Najstarsze przedszkolaki „Słoneczka”, ze swoimi wychowawczyniami, Barbarą Szczerbą i Dorotą Kuc, która wcieliła się w Wesołego Diabła, przygotowały inscenizację pt. „Jak Karnawał, to Karnawał”.

Aktorskimi umiejętnościami popisali się: Ola Dziura, Madzia Grzanka, Weronika Kaliś, Sandra Miczko, Martusia Molenda, Milenka Płonka, Madzia Sypuła, Daria Szmuk, Ania Tkacz, Weronika Zaćlona, Ola Woźniczka, Filipiek Kwinta, Kubuś Leś, Mateuszek Michalik i Radek Miłowicki.

Szczególnie brawa należą się Milence Pikul, Adasiowi Turlejowi i Grzesiowi Kądziołce, którzy nie tylko odegrali swoje role, lecz także role chorych kolegów.

W zabawie uczestniczyły najmłodsze przedszkolaki „Smurfy” ze swą panią Lidią Zaćloną, „Pajacyki” z paniami Lidią Jurczyk i Małgorzata Leś, „Biedronki” z paniami: Anną Stefańską i Jolantą Mędrak, „Pszczółki” z paniami: Mariolą Sztelak i Elżbietą Węglarz, „Niedźwiadki” z panią Bogumiłą Kościelniak i osobistym Aniołem, czyli panią Dorotą Kowalską, „Niedźwiadki” z oddziału popołudniowego z panią Małgorzatą Lachor, a także dyrekcja przedszkola, rodzice i zaproszeni goście, przedstawiciele Urzędu Gminy, którzy przybyli z ciepłym uśmiechem, miłym słowem i koszykiem łaski.

Karnawałowy bal rozpoczął walczykiem pan wice Wójt Józef Kaczmarczyk w asyście Wesołego Diabła oraz Anioł w duecie z panią Kazimierą Kra-
wicz.

*W anielsko-diabelskiej zgodzie informację przygotowali:
Dorota Kuc i Dorota Kowalska
Foto: (RAJ)*

Dzieci dzieciom

W kawiarni Domu Kultury PAPIERNIK w Kluczach 3 lutego br. odbyła się karnawałowa zabawa dla dzieci specjalnej troski. Imprezę uświetnił występ dzieci z kluczewskiego przedszkola z grupy SŁONECZKO, które zaprezentowały świetne

przedstawienie. Dzieci przygotowały piosenki, wierszyki i tańce. Ubrane w piękne kolorowe stroje przyciągały wzrok swojej publiczności. Po występie była wspólna zabawa wszystkich dzieci oraz słodki poczęstunek.

Imprezę przygotowała pani Elżbieta Szatan – wiceprzewodnicząca zarządu koła Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, która równocześnie jest bibliotekarką w Gminnej Bibliotece w Kluczach.

Występujące dzieci z grupy SŁONECZKO to: Dagmara Dobrek, Gabriela Godzina, Magda Grzanka, Weronika Kaliś, Grzesiu Kądziołka, Filip Kwinta, Mateusz Michalik, Sandra Miczko, Radek Miłowicki, Marta Molenda, Radek Musiał, Kuba Mrówka, Magda Sypuła, Daria Szmuk, Ania Tkacz, Adam Turlej. Przedstawienie przygotowały panie: Barbara Szczerba i Dorota Kuc.

Tekst i foto Halina Ładoń

*Zdjęcie:
Dzieci podczas wspólnej zabawy*

Informacje z gimnazjum

Ciekawe ferie

Okres ferii to czas odpoczynku od zajęć dydaktycznych, ale na pewno nie od szkoły. Gimnazjaliści z Klucza byli w czasie ferii częstymi gośćmi w szkole, a to za sprawą ciekawego programu. Tętniła życiem sala gimnastyczna i basen, gdzie organizowano zawody.

Działało kilka kółek zainteresowań: polonistyczne, matematyczne, biologiczne, informatyczne i muzyczne. Również świetlica szkolna pełniła dyżury.

W pierwszym tygodniu ferii od 31.01 do 04.02 gimnazjaliści uczestniczący w zajęciach socjoterapeutycznych, których większość prowadzona jest metodą dramy, mieli okazję zapoznania się z technikami dramatycznymi w czasie warsztatów. Grupa licząca 36 osób od poniedziałku do piątku spotykała się z panią Renatą Goliasz-Janiszewską z Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, poznając różne formy pracy teatralnej. Zajęcia obejmowały gry i zabawy teatralne, zapoznanie się z przestrzenią teatralną, funkcją plastyki ciała aktora, interpretacją sceniczną oraz animacją przedmiotów. Dzieci oswoiły się z teatrem i niełatwą sztuką gry aktorskiej. Poznały mowę ciała i gestów. Warsztaty zakończyły się pokazem, który uczestnicy zrobili dla uczniów i pracowników obecnych tego dnia w szkole. Tegoroczne ferie były przyjemne i pozytywne.

Rozstrzygnięcie konkursu

W grudniu wszystkie klasy gimnazjalne przystąpiły do konkursu na najładniejszą świąteczną dekorację sali. Organizatorem tych artystycznych zmagani był Samorząd szkolny. Konkurs zmobilizował wszystkich gimnazjalistów do pracy nad wystrojem sal lekcyjnych oraz korytarzy szkolnych. W szkole pojawiły się stroiki, girlandy, choinki, szopki, wieńce i kalendarze adwentowe, witraże oraz lampiony. Większość elementów dekoracji uczniowie wykonali sami. Piękne ozdoby wyczarowane zostały z szyszek, gałązek sosnowych, z kartonu, pudełek, bibuły i papieru kolorowego. Nie zabrakło też świec, wstążek oraz uszytych z materiału serduszek i skarpet na prezenty.

Gimnazjaliści prześcigali się w pomysłach, toteż każda dekoracja była oryginalna i niepowtarzalna. Komisja, która oceniała wystroj klas, miała niezwykle trudne zadanie.

A oto wyniki konkursu:

I miejsce zajęły klasy I a i I c.

II miejsce przypadło klasom I d i I e.

III miejsce zajęły klasy I b i I f.

Konkurs wyzwolił u młodzieży potrzebę wspólnego działania, a twórcza praca dostarczyła gimnazjalistom wiele radości. Na zdjęciach nagrodzone dekoracje i ich autorów.

Jeszcze o świątach...

Pierwszy wspólny opłatek

22 grudnia 1999 roku uczniowie i nauczyciele Gimnazjum w Kluczach zorganizowali szkolną Wigilię. W tym dniu młodzież spotkała się z wychowawcami i nauczycielami, aby połamać się

opłatkiem i złożyć sobie życzenia. Spotkanie to zostało poprzedzone oglądaniem przedstawienia, które ukazało zwyczaje i obrzędy związane z Bożym Narodzeniem. Przedstawienie, przygotowane przez katechetkę Irenę Lelakowską, przybliżyło młodzieży dawne, częściowo już dziś zapomniane zwyczaje.

Na tle pięknie udekorowanej sceny, w blasku kolorowych światełek choinki, uczniowie przedstawili też historii narodzenia Pańskiego, zawartą na Kartach Biblii.

Przepiękną słowa z Księgi Nad Księgami oraz wspólne śpiewanie kolęd, o których przygotowanie zadbała pani Ewa Molenda, wprowadziły wszystkich w niezwykłą atmosferę świąt, zbliżyły do siebie i wyzwoliły wzajemną życzliwość.

Wzruszające były również słowa, które skierowała do uczniów i pracowników szkoły pani dyrektor Elżbieta Jaworska. Słowa te nawiązywały do dni, które już minęły i wprowadziły do marzeń o tych, które będą.

Po złożeniu wszystkim życzeń pani dyrektor połamała się opłatkiem z przedstawicielami młodzieży.

Serdeczne życzenia, wspólne kolędowanie i łamanie się opłatkiem oraz atmosfera tego dnia pozwoliły wszystkim uczniom i pracownikom z gimnazjum poczuć, że są jedną, wspólną rodziną.

Informacje przekazała Jolanta Gliwińska

Uczniowie kluczewskiego Gimnazjum kwestujący na ulicach w Kluczach: Marcin Łaksa, Piotr Czerwiński, Piotr Płonka (Ia), Agnieszka Sermat, Adriana Fiolek, Katarzyna Majda, Miłosz Brodziński, Krzysztof Jasiński (Ib), Maciej Musiał, Alicja Wójtowicz, Patrycja Guzik (Ic), Hubert Krawczyk, Michał Porcz, Paweł Działowicz, Tomasz Choiński, Marta Imielska, Iwona Imielska, Tomasz Gryciuk, Urszula Barczyk, Jakub Pawłowski (Id), Katarzyna Szczurek, Anna Kraska, Dagmara Malec, Michał Micuła, Ewa Woźniczko, Żaneta Turbiak, Milena Pacia, Kinga Kargól, Martyna Wojtacha (Ie), Justyna Łlabędzka, Judyta Ciemcioch, Magda Ściążko, Martyna Curyło (If).

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Kluczach – kwestujący na ulicach: Estera Adamuszek, Arkadiusz Banyś, Monika Foryś, Joanna Guzik, Mateusz Jeleński, Krzysztof Kasiczko, Karolina Kolacha, Sebastian Lewowski, Justyna Rolka, Maciej Smętek, Magdalena Supranionek, Damian Szewczuk, Krzysztof Zbrojkiewicz, Anna Żurek (kl.VIIIb), Daniel Baran, Karolina Brzezińska, Ewelina Curyło, Kamil Dobrek, Agnieszka Działowicz, Łukasz Janicki, Adam Kajan, Ilona Mamoń, Mariola Piątek, Krystian Sarna, (kl.VIIIc), Jakub Kaliś, Bartłomiej Karoń, Magdalena Kowala, Renata Łaksa, Przemysław Małecki, Katarzyna Mucha, Marta Osuch, Katarzyna Sarna, Paweł Szeptycki, Małgorzata Zbrojkiewicz (kl.VIa) oraz Paweł Kocjan, Marzena Zabierowska, Dominika Rynkiewicz, Katarzyna Kozioł, Marta Leśniak, Tomasz Łaskawiec, Damian Zawada, Łukasz Kruszak, Marcin Barczyk, Karol Wopźniczko, Marcin Kalarus, Mateusz Nocoń, Wojciech Banasik, Joanna Jastrzębska.

Łącznie uczniowie kluczewskich szkół zebrali – 5.279.47 zł.

Zespół GWIAZDECZKI pod opieką Ilony Antos również wystąpił w DK PAPIERNIK w składzie: Asia Deptalska, Olga Kossakowska, Ewelina Adamuszek, Agnieszka Kuśmierczyk, Kinga Tomaszewska, Iza Paś, Patrycja Wloch, Ola Kiszka, Aldona Jeleńska, Ewelina Gamrot, Magda Walnik, Patrycja Wilk, Justyna Petlic.

Uczniowie Szkoły Podstawowa w Rodakach zbierali pieniądze w remizie OSP podczas przygotowanego występ z okazji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Przedstawienie zgromadziło bardzo licznie mieszkańców Rodak. Na scenie w remizie strażackiej przygotowano okolicznościową dekorację. Przedstawienie składało się z trzech odrębnych elementów. Klasa V przygotowała adaptację legendy "Diabeł z workiem piasku – jak doszło do powstania Pustyni Błędowskiej". Drugim ciekawym elementem była parafraza fragmentów "Pana Tadeusza" Adama Mickiewicza, a trzeci bardzo na czasie element to – bajka "Śpiąca królewna" w nowej ekologicznej wersji – o segregacji śmieci. Podkład muzyczny stanowiła między innymi muzyka poważna Chopina i Vivaldiego.

Młodsze dzieci śpiewały skoczne radosne piosenki. Aktorzy występujący w przedstawieniu: klasa I – Dominika Adamik, Katarzyna Firek, Mateusz Karolczyk, Dagmara Kocjan, Roksana Mogiła, Michał Oczkowski, Roksana Sierka, Anita Stochel, Iga Winnicka. Klasa III – Jagoda Ludwikowska, Aneta Pandel, klasa IV – Olga Barańska, Jacek Domagała, Paulina Janczarska, Sebastian Jeziorowski, Michał Kwaśniewski, Paulina Lelakowska, Ewa Leśniak, Paulina Miszta, Dominik Paś, klasa V – Olga Brodzińska, Joanna Domagała, Maciej Ekiert, Aleksandra Leśniak, Martyna Płonka, Dominika Prokop, Bernadeta Syguła, Łukasz Woźniczko, klasa VI – Dawid Adamik, Paweł Kurek Dagmara Kwaśniewska, Karol Majewski, Paulina Oczkowska, Karol Syguła Mateusz Syguła, Dagmara Tkacz, klasa VIII – Anna Gdula, Grzegorz Leśniak, Michał Lubach, Beata Oczkowska, Martyna Załoga. Organizatorami tego przedstawienia były panie nauczycielki: Barbara Wojnar, Ilona Szczęch, Daniela Prokop, Mariola Binek, Magdalena Prokop.

Operatorami świateł i nagłośnienia była młodzież: Tomasz Kluczyński, Grzegorz Sobczuk, Przemysław Wojnar, Tomasz Słota, Piotr Domała.

Podczas VIII Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 9 stycznia 2000 roku w Gminie Klucze zebrano kwotę 13.852 zł., które zostały przekazane Fundacji WOŚP w Warszawie.

Główne imprezy odbywały się w Domu Kultury PAPIERNIK w Kluczach. Już o godzinie 15.00 wystąpili z programem artystycznym uczniowie Szkoły Podstawowej z Jaroszwca, następnie uczniowie Szkoły Podstawowej z Klucz. Wystąpiły również trzy zespoły pod kierownictwem instruktora GOKSTiR – Zdzisława Duszy: zespół działający przy świetlicy w Kwaśniowie, Keyboardziści i ANDANTE.

W przerwach między występami odbyła się aukcja wyrobów artystycznych.

Występowały także zespoły: Calypso, Trio, Maxim.

Niektóre szkoły podstawowe organizowały zbiórkę pieniędzy na WOŚP w swoich miejscowościach.

uczniów była pani Bożena Kaliś.

Szkoła Podstawowa w Jaroszwcu

Uczniowie Szkoły Podstawowej zbierali pieniądze na ulicach Jaroszwca, Byli to uczniowie klas VI i VIII: Anna Pietrasik, Małgorzata Nocoń, Anna Kluczeńska, Anna Adamuszek, Justyna Chrzanowska, Maciej Świerczek, Emil Włodyga, Kinga Kulawik, Dariusz Wasiuta, Paweł Makoś, Bartosz Lessig, Dariusz Kulig, Sebastian Czechowski, Katarzyna Kałwa, Agnieszka Szymczyk, Aneta Majewska, Karolina Ruszel, Barbara Boniecka, Iza Słaboń, Marlena Stacherczak, Michał Kulig.

Klasy młodsze i częściowo klasa VI – przygotowały występ **pod opieką pani Marzanny Waśniowskiej**, był to taniec TĘCZA zaprezentowany w DK Papiernik, a występowali następujący uczniowie: Katarzyna Mucha, Monika Pacholec, Magdalena Gus, Sonia Wróbel, Anna Maria Waśniowska, Anna Barczyk, Karolina Pielka, Magdalena Junikiewicz, Monika Kośła, Patrycja Majcherkiewicz, Sylwia Klepacka, Barbara Bonecka, Karolina Kasprzyk, Anna Kluczeńska, Anna Adamuszek, Michał Kulig.

Zespół wokalny PRYMKA, który prowadzi **pani Ewa Molenda** wystąpił także w DK Papiernik w składzie: Katarzyna Kałwa, Urszula Klepacka, Izabela Kyć, Anna Maruda, Karolina Ruszel, Agnieszka Szymczyk (z klasy V), Michał Kulig, Izabela Słaboń, Marlena Stacherczak (z klasy VI).

Dzieci w Jaroszwcu zebrały 1.373.62 zł

Szkoły – Podstawowa i Gimnazjum w Bydlinie. – Akcja zbierania pieniędzy na WOŚP w Bydlinie rozpoczęła się już 7 stycznia br. Zaś 9 stycznia uczniowie kwestowali na ulicach Bydlina i przy kościele parafialnym. Wieczorem grupa kwestarzy pod opieką pani Iwony Gawron pojechała do DK PAPIERNIK w Kluczach. **Uczniowie z Bydlina zebrali 2.192.30 zł.** Organizatorzy twierdzą, iż w dużej mierze pomogli im w tej zbiórce mieszkańcy Bydlina. Za tę hojność bardzo dziękują kwestujące dzieci i młodzież wraz z opiekunami. a oto kwestarze : Pani Iwona Gawron – opiekunka grupy, Ewa Pałka, Paulina Paciej, Irena Pałka, Jowita Pandel, Jarek Mól, Dawid Błasikiewicz, marek Piątek, Przemek Kowal, Marcin Szot, Szczepan Zięba, Dominik Szot, Marzena Milanowska, Zuzia Kalarus, Agnieszka Baran, Justyna Rydyk, Magda Pielka, Karolina Kaziród, Kinga i Paulina Więckowskie, Ewelina Mazur, Dorota Szklarska.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ryczówku wystawił w dniu WOŚP przedstawienie, w którym występowały przede wszystkim dzieci przedszkolne i z młodszych klas szkoły. Przedstawienie przygotowała pani katechetka, a zgromadziło ono w świetlicy wielu mieszkańców Ryczówka.

Na ulicach Ryczówka kwestowały uczennice VIII klasy Szkoły Podstawowej : Paulina Kaszuba Iwona Kaszuba, Marika Guzik i Zuzanna Brodzińska. **Dzieci z Ryczówka łącznie zebrały – 677.21zł.**

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Kwaśniowie zebrali: 835.54 zł.

Indywidualne osoby ofiarowały na WOŚP następujące kwoty:

Alicja Kumela – 100 zł.

Karolinka Zub – 225 zł.

Mieszkańcy Cieślina – 243 zł.

Z aukcji uzyskano kwotę 716.50 zł.

Zebrano także kilka łańcuszków srebrnych, obrączki, pierścionki złote i srebrne, bransoletę srebrną i trochę obcej waluty.

W Rodakach dzieci zebrały na konto WOŚP – 664.93 zł.

Szkoła Podstawowa w Chechle

Do zbiórki pieniędzy podczas Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy uczniowie Szkoły Podstawowej w Chechle przygotowali się bardzo starannie, wykonali plakaty tematycznie związane z akcją "świętecznej pomocy" rozwiesili je w różnych punktach wioski, aby mieszkańcy byli przygotowani na zbiórkę pieniędzy. Pieniądze zbierali uczniowie: Sylwia Jaworska, Marlena Łonak, Magdalena Piasecka, Marzena Nowakowska, Radosław Jaworski, Tomasz Bednarz, Szymon Płonka, Marcin Działach.

W Chechle dzieci zebrały na konto WOŚP 1.239.21 zł. Opiekunem grupy

Zagrozenie dla rodziny

WPLYW TELEWIZJI NA WYCHOWANIE DZIECI I MŁODZIEŻY

Środki przekazu oprócz informacji stały się konkurencją dla wychowania tradycyjnego, to główny formator dzieci i młodzieży, często pierwszy i jedyny, oferujący wzory zachowania społecznego, także kultury słowa.

Współcześni ludzie otrzymują tymi drogami różnorodną wiedzę w pigułce i w sposób bardziej atrakcyjny niż od rodziców.

W dobrze funkcjonującej rodzinie, gdzie jest więź emocjonalna i dobry kontakt, wiele spraw można ustalić, wyjaśnić, nie obawiając się degradacji wartości rodzicielskiej.

W połowie XX wieku pojawiła się telewizja, rewolucjonizująca nasze życie, zataczając szeroki krąg. Dzięki niej poznajemy miejsca do których przeciętny człowiek nie ma dostępu, uczestniczymy w wydarzeniach odległych o setki kilometrów. Wszelkobecna telewizja wywiera swój wpływ nawet na tych, którzy nie przesiadują przed telewizorem dużo godzin, a w wielu rodzinach wyrobiła sobie prawo szczególne.

ODDZIAŁYWANIE TELEWIZJI

Edukacja poprzez telewizję może być pozytywna i negatywna w zależności od formy i treści przekazywanych informacji, wieku odbiorcy a także osobowości twórców programu. Do odbioru telewizyjnego trzeba być przygotowanym, szczególnie dzieci i młodzież.

Ważną rzeczą jest umiar w oglądaniu telewizji. Przekazywane treści, których jest dużo, stają się potoczne, należy umieć krytycznie ocenić, o czym nie powinni zapomnieć rodzice. Do pewnych treści należy podchodzić z dystansem, rozsądkiem i umiarkowaniem.

Telewizja jest jednym ze zjawisk, które kształtują współczesną mentalność, wrażliwość, sposób postrzegania świata.

ZNIEWOLENIE

Telewizja może stać się nałogiem, może zniewolić i uzależnić. Wiele godzin spędzamy wówczas bezmyślnie przed telewizorem. Pewne treści mimo woli wnikają w podświadomość człowieka, a w sposób szczególny dziecka. Musimy umieć wybrać programy, dobrać treści do wieku rozwojowego i możliwości percepcji.

WPLYW

Nie sposób nie zauważyć w jaki sposób telewizja wpływa na dzieci i młodzież:

- * Wyzwała agresję – wytwarza „syndrom biernego widza”, poprzez ukazywanie agresji, przemocy, okrucieństwa, biernie oglądanie, brak reakcji, brak chęci niesienia pomocy ofierze, bo to „w telewizji”, nie na żywo.
- * Nosi w sobie ogromną siłę sugestii – może przekształcić widza w potencjalnego oprawcę lub ofiarę. Przemoc rodzi przemoc.
- * Zaciera osobowość, upodabniamy się do innych (seriale), identyfikujemy, naśladujemy.
- * TV jest inspiratorem różnych zajęć, grupy młodzieżowe kopiuja niektóre sytuacje, przenoszą je z ekranu do rzeczywistości.
- * Jest sugestywna, szczególnie dla młodych.

Przejście ze świata pozornego do rzeczywistego jest łatwe, gdyż nie ma sprecyzowanych granic. Obraz telewizyjny potrafi dziecko „unieruchomić”, telewizja ma więc właściwości hipnotyczne. Na taką „hipnozę” podatne są małe dzieci. Unieruchomienie przed telewizorem, przykucie uwagi, sprzyja przenikaniu treści w głąb. Telewizja uzależnia sposób myślenia, tworzy nawyki, towarzyszy cały dzień.

Szczególną rolę odgrywa w okresie dorastania, kiedy młodzi odrzucają autorytety.

Telewizja potrafi błyskawicznie wtajemniczyć dzieci w świat dorosłych, podczas gdy dziecko ma prawo do spokojnego wzrastania.

JAK ZAPANOWAĆ NAD TELEWIZOREM W DOMU

Telewizor w domu zobowiązuje do postawienia sobie pewnych wymagań. Elementarne zasady higieny umysłowej nakazują:

1. Nie robić z oglądania rytuału, tzn. nie koniecznie oglądać o tej samej porze.
2. Urozmaicić swoją aktywność np. pójść na spacer, na wycieczkę z dziećmi, co pozwoli na lepsze kontakty rodzinne.
3. Towarzyszyć dziecku w oglądaniu, wiedzieć co ogląda, oddramatyzować sytuację z ekranu. Rozmawiać z dziećmi, pozwolić im wyrazić opinię, poznać ich punkt widzenia. Nauczyć dziecko wybierać programy, a przede wszystkim zagospodarować wolny czas.

SZCZEGÓLNA ROLA TELEWIZJI

Telewizja zajmuje czas dzieciom, kiedy brakuje go rodzicom, jest niańką i wychowawczynią, ale nie ma cech ludzkich i nie może zrekompensować dziecku potrzeby miłości, bezpieczeństwa, akceptacji i uznania.

Zadziwiająca jest znajomość przez dzieci programów telewizyjnych dla dorosłych, emitowanych bardzo późno. Ze zdumiewającą szczerością opowiadają o swoim strachu jaki przeżywają przed telewizorem, o swojej przed nim samotności.

Wielu rodziców nie zdaje sobie sprawy z lęków i przeżyć ich dzieci oglądających potwory, brutalność i przemoc.

POZYTYWY

Telewizja może wpływać pozytywnie, właściwie dobrane programy rozwijają zainteresowania, przekazują informacje, zaciekawiają, kształtują język, wzbogacają słownictwo. Ważne by nauczyć dziecko rozróżniać fikcję od rzeczywistości, dobro od zła, uzupełniać telewizję kontaktem osobistym. Telewizja kreuje pewien styl życia, zachowania a więc kształtuje postawy człowieka, oddziałując na receptory wzroku, słuchu i na mózg.

Telewizja ma więc wielkie możliwości wychowawcze lub deprawacyjne w zależności od sytuacji, programu i widza.

Naszym obowiązkiem jest wychowanie młodego, wrażliwego pokolenia, dlatego rodzice i nauczyciele powinni pomagać w uczeniu umiejętnego korzystania z mediów naszym wychowankom i własnym dzieciom.

Opracowała: Anna Bokalska na podst. art. T Olearczyk

Dyrektorzy szkół, nauczyciele, kierownicy jednostek, liderzy organizacji pozarządowych, wszyscy zainteresowani

Ośrodek Pomocy Społecznej wychodząc na przeciw potrzebom lokalnego środowiska oferuje zakres zajęć edukacyjno – profilaktycznych skierowany do młodzieży, rodziców, rady pedagogicznej. Zajęcia mają charakter edukacji publicznej z zakresu profilaktyki problemów społecznych – alkoholizmu, narkomanii, przemocy i agresji; oraz tematów związanych z problemami wieku dorastania. OPS w tym zakresie dysponuje i współpracuje z fachową kadrą oraz autorskimi programami profilaktycznymi i pragnie aby edukacja publiczna w tym zakresie została szeroko upowszechniona wśród społeczności lokalnej Gminy Klucze. Dlatego pragniemy nawiązać w tym zakresie szeroką współpracę ze szkołami i innymi organizacjami chcącymi wspólnie z nami upowszechniać ideę zdrowego i trzeźwego stylu życia.

Począwszy od miesiąca lutego uruchomiony zostanie **Młodzieżowy Telefon Zaufania – „Gorąca Linia”** dla dzieci i ich rodziców, mających problemy: osobiste, trudności w nauce, trudności w przystosowaniu, dzieci uzależnionych od alkoholu,

narkotyków i innych używek. **Telefon OPS 6428-467, czynny: poniedziałek od godziny 10.00-13.00.**

W najbliższym czasie (termin rozpoczęcia zajęć – **25 luty 2000r.**) – uruchomiona zostanie **Filia Oddziału Profilaktyki Środowiskowej „Śnieżna Kula”**. Pod jej egidą rozpoczniemy cykl zajęć (warsztatów) edukacyjno-wychowawczych, prowadzonych przy OPS Klucze. W ramach programu „Śnieżna Kula” dążymy do wyszukiwania i pozyskiwania młodzieżowych liderów, potrafiących skupić wokół siebie grupy rówieśników. W związku z tym prosimy Dyrektorów Szkół oraz nauczycieli o wytypowanie uczniów, mających predyspozycje do zjednywania sobie rówieśników, a także cechujących się dobrą umiejętnością nawiązywania kontaktów i więzi w relacji dziecko – dorosły (preferowany wiek od VI kl. Sz.P). Informacje i kontakt w tej sprawie można uzyskać u Pani Ramony Czyżykowskiej – Liber, codziennie pod numerem tel. OPS 6428- 467

PROPONOWANE TEMATY DO REALIZACJI:

Zajęcia dla rodziców:

I. „Przygotowanie do profilaktyki domowej” – zajęcia opracowane jako uniwersalny program profilaktyki dla rodziców dostosowany do „Programu siedmiu kroków” dla młodzieży.

CELE PROGRAMU:

- * Dostarczenie podstawowych wiadomości na temat picia (i innych używek)
- * Doświadczenie przez rodziców znaczenia ich aktywności w zdrowym życiu dzieci
- * Zapoznanie rodziców z problematyką wpływu grupy, szkoły rodziny czy środowiska lokalnego, mediów na dzieci i młodzież
- * Poglębianie świadomości rodziców w sprawie aktualnie występujących środowiskowych czynników ryzyka.
- * Otworzenie przed rodzicami perspektywy samodzielnej i twórczej kontynuacji wspólnych działań – własnej i oryginalnej „profilaktyki domowej”

Czas trwania programu;

- * ok. 5 godzin zegarowych – trzy spotkania z zainteresowaną grupą rodziców (ok. 10 – 40 osób) – (możliwość skrócenia zajęć po wcześniejszym uzgodnieniu z realizatorem)

Przedmioty potrzebne do realizacji:

- * telewizor
- * magnetowid
- * tablica

II. Program „Debata” dla rodziców, krótki program interwencyjny.

CELE PROGRAMU:

- * zwrócenie uwagi rodziców na fakty związane z nadużywaniem alkoholu przez młodzież
- * nauczenie krótkiej metody interwencji wobec nastolatka, który się upił.
- * nauczenie sposobów zapobiegania używaniu alkoholu przez młodzież.

Czas trwania: ok. 1,5 godziny – jedno spotkanie (np. na wywiadówce)

Materiały potrzebne do realizacji:

- * telewizor
- * tablica
- * magnetowid

III. „Narkotyki – zagrożenie dla naszych dzieci” – krótki program interwencyjny

CELE PROGRAMU:

- * dostarczenie wiedzy na temat narkotyków – nauka sposobów rozpoznawania
- * dostarczenie wiedzy rodzicom nt. jak rozpoznać czy dziecko bierze narkotyki?
- * zasady krótkiej profilaktyki domowej – gdzie można uzyskać profesjonalną pomoc?

Czas programu; ok. 1 godziny

Przedmioty potrzebne do realizacji:

- * tablica

Zajęcia dla młodzieży:

I. Program profilaktyczny „Drugi Elementarz czyli program siedmiu kroków”

CELE PROGRAMU:

- * dostarczenie informacji o alkoholu i innych substancjach uzależniających, oraz o zagrożeniach towarzyszących ich zażywaniu.
- * wskazanie możliwości unikania tych zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi
- * pokazanie perspektyw zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistych bez zażywania alkoholu i innych substancji uzależniających.

Czas realizacji:

17 godzin lekcyjnych – 8 spotkań po średnio 2 godziny lekcyjne (możliwość skrócenia programu po wcześniejszym uzgodnieniu z realizatorem) spotkania na godzinach wychowawczych lub pozalekcyjnych..

Przedmioty potrzebne do realizacji:

- * tablica
- * telewizor
- * magnetowid

Grupa odbiorców: młodzież klas VI-VIII, gimnazjalna, oraz młodzież szkoły ponad podstawowej. Jedna realizacja dla jednej klasy szkolnej.

UWAGA! Pełny efekt programu jest osiągalny gdy zajęcia są w pełnym wymiarze czasowym oraz gdy równocześnie odbędzie się co najmniej jedno spotkanie z rodzicami z zakresu przygotowania do profilaktyki domowej.

II. Program profilaktyczny „Debata” – krótki program interwencyjny.

CELE PROGRAMU:

- * skonfrontowanie młodzieży ze szkodami wywołanymi u nich przez nadużywanie alkoholu.
- * dostarczenie informacji o możliwościach zapobiegania występowania szkód związanych z nadużywaniem alkoholu.
- * dostarczenie informacji o możliwościach uzyskania pomocy.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna (np. godzina wychowawcza)

Przedmioty potrzebne do realizacji:

- * tablica
- * magnetowid
- * telewizor

Grupa odbiorców: 1-2 klasy uczniów; klasy VIII, gimnazjalne, młodzież szkół ponad podstawowych.

III. „Przemoc wobec dzieci” – zajęcia edukacyjne dla uczniów

CELE PROGRAMU:

- * nauczyć dzieci jak mogą się lepiej chronić przed przemocą, rozpoznawać sygnały zwiastujące zagrożenie.
- * nauczenie dzieci odróżniania przemocy stosowanej wobec nich od zachowań normalnych (przemoc fizyczna i seksualna)

Czas trwania : ok. 3-4 godziny lekcyjne

Przedmioty potrzebne do realizacji:

- * tablica

Grupa odbiorców: uczniowie klas I-VIII (program modyfikowany do wieku odbiorców).

IV. Narkotyki – zagrożenie ! – zajęcia profilaktyczne.

CEL ZAJĘĆ:

- * dostarczenie wiedzy na temat, jakie zagrożenie niosą narkotyki?
- * pokazanie alternatyw co do dobrej zabawy bez używek.
- * dostarczenie informacji, jak pomóc koledze który ma problemy z narkotykami.
- * jak skutecznie odmawiać?

Czas trwania: ok. 1-2 godzin lekcyjnych

Grupa odbiorców: Klasy VIII, gimnazja oraz młodzież szkół ponad podstawowych (1-2 klasy).

Przedmioty potrzebne do realizacji:

- * tablica

TEMATY DYSKUSYJNE

– opracowane na potrzeby indywidualne:

1. Jak radzić sobie ze stresem?
2. Jak żyć z ludźmi – trening komunikacji międzyludzkiej.
3. Klasa jako grupa – jak wspólnie działać i tworzyć?
4. Tolerancja – nauka wzajemnej akceptacji.
5. Agresja i przemoc – jak radzić sobie z przejawami agresji w grupie młodzieży?
6. Bezpieczeństwo na ulicy, w szkole i w domu.

Tematy do dyskusji wspólnie z kadrą pedagogiczną:

1. Problemy wynikające z nadużywania alkoholu przez młodzież.
  2. „Jak pomóc dziecku nie pić?”
  3. Narkotyki – zagrożenie młodych.
  4. „Przemoc wobec dzieci” – pomoc dziecku doświadczającemu przemocy.
  5. „Profilaktyka” – jak budować programy profilaktyczne?
  6. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
- Czas realizacji spotkań do uzgodnienia w zależności od indywidualnych potrzeb instytucji.

Osoby prowadzące zajęcia.

1. Agnieszka Ścigaj – Pełnomocnik Zarządu Gminy ds. Uzależnień.
2. Ramona Czyżykowska-Liber – pedagog specjalny.
3. Marek Piwowarski – Policjant.
4. Jarosław Paś – Policjant.

W celu uzgodnienia szczegółów oraz uzyskania więcej informacji prosimy o kontakt telefoniczny lub osobisty z Panią Agnieszką Ścigaj w OPS Klucze tel. 6428467.

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

ECHO – ZWIERZYNIEC

Przygotował: Rafał Jaworski; Współpraca: Artur Oruba – współpracownik Małopolskiego Towarzystwa Ornitologicznego, Jacek Wieczorek – Lekarz weterynarii

Psia miska

Racjonalne żywienie psa polega przede wszystkim na stosowaniu pokarmów odpowiednich dla jego przewodu pokarmowego, typowego dla zwierząt mięsożernych. Pierwsze problemy powstają jeszcze w okresie wychowania szczeniąt przez sukę. Jej pokarm stanowi wystarczającą karmę mniej więcej do ukończenia przez psiaki 3-4 tygodni życia. W tym wieku można już rozpocząć dokarmianie. Najlepsze jest rozpuszczone, niezbyt tłuste mleko w proszku. Pierwsze próby najczęściej dają mierne efekty – szczenięta znacznie więcej rozchlapują i wylewają niż piją, lecz wkrótce bez problemu z apetytem spożywają przygotowane porcje. Samo mleko jest wystarczające tylko przez kilka pierwszych dni dokarmiania. Potem można je zacząć wzbogacać kaszą manną, ryżem, dokładając żółtko (bez białka) i mieszać je ze zwykłym mlekiem.

Kolejnym etapem są serki (mogą być homogenizowane), przy czym należy unikać serków słodzonych. Jeśli szczeniakom przypadnie do gustu słodkie pożywienie, możemy mieć kłopoty ze zmianą tych upodobań, a to grozi komplikacjami zarówno żołądkowymi jak i wychowawczymi.

Po ukończeniu 4-5 tygodnia życia szczenięta mogą zacząć jeść mięso. Najlepsza jest cielęcina, wołowina i mięso drobiowe – oczywiście wszystko całkowicie pozbawione kości i dobrze rozdrobnione! Szczenięta nader szybko doceniają smak mięsa i jedzą je chętnie, niekiedy kosztem innych potraw. Można je podawać na przemian surowe, bądź lekko gotowane. Wkrótce należy też wprowadzić warzywa (również rozdrobnione) zarówno surowe jak i gotowane, choć są one z reguły spożywane bez entuzjizmu przez psy.

Gdy szczenięta chętnie jedzą mięso, można rozpocząć podawanie ryb, wyłącznie gotowanych, bez ości. Również kości, szczególnie cielęce, można podawać szczeniętom 5-6 tygodniowym. Kość taka spełnia przede wszystkim rolę wychowawczą. To ona będzie gryziona, zamiast niszczenia przez psy butów, mebli, tapet czy chodników. Dotyczy to psów w każdym wieku. Zamiast kości mogą to być dostępne w sklepach zoologicznych różnego rodzaju gryzaki, np. z wysuszonych świńskich uszu.

W wieku 5-6 tygodni zasadniczo kończy się karmienie szczeniąt przez matkę. W tym okresie szczenię winno być karmione co najmniej 5 x dziennie. Niezmiernie ważną rzeczą jest przestrzeganie czystości przy przyrządzaniu pokarmu i używanie do tego celu wyłącznie składników świeżych. O ile u psa dorosłego występuje najczęściej daleko posunięta tolerancja na produkty niezbyt świeże, to szczenię jest pod tym względem bardzo wrażliwe, a każde zatrucie może być dla niego śmiertelnie niebezpieczne. Każdy posiłek musi być przygotowany bezpośrednio przed podaniem, a pozostałe resztki wyniesione. Tylko taki sposób postępowania, aczkolwiek pracochłonny, zapobiega zatruciu.

Szczenię sześciotygodniowe może więc już jadać wszystko to, czym może być karmiony pies dorosły, z zastrzeżeniem specjalnych wymogów co do czystości i świeżości. Ilość posiłków ulega zmniejszeniu wraz z wiekiem psa. Do 3 miesiąca życia winno ich być 5, w tym co najmniej dwa powinny składać się głównie z mięsa z dodatkiem jarzyn + niewielka ilość makaronu, kaszy lub ryżu. Między 3 a 4 miesiącem życia ilość posiłków to 4. Do 5 miesiąca – 3. Potem zasadniczo z przekroczeniem przez psa 12 miesięcy życia powinny mu wystarczać 2 posiłki dziennie – rano lekkostrawny, a główny, mięsny posiłek po południu lub wieczorem, najlepiej po spacerze. Należy zaznaczyć, że zmniejszona ilość posiłków to nie zmniejszona ilość podawanego pokarmu – zwykle apetyt jest większy, tyle że zaspokajany w dłuższych odstępach czasu.

Pies powinien mieć swoją miskę na pokarm. W drugiej misce powinna zawsze stać świeża woda do picia. Dobrze jest karmić psa zawsze o tej samej porze, tak aby głodny czekał na miskę i zjadał ze smakiem przygotowaną dla niego porcję. Nie należy dokarmiać psa przy stole. Raz przyzwyczajony do nałogu żebractwa, będzie natręty i stale głodny. Najczęściej te małe, dodatkowe kąski z czasem zrobią z niego "baryleczkę". Pies jako potomek zwierząt dra-

pieżnych wytrzyma dobrze nawet dłuższą głodówkę, która sam nieraz sobie aplikuje. Jeśli czasem więc przez dzień lub dwa nie wykaże apetytu, a poza tym nie zdradza objawów chorobowych, nic złego się nie dzieje. Podobnie postępuje pies po przejedzeniu – często zwraca pokarm, co jest zjawiskiem normalnym. Prawidłowy jadłospis psa powinien mu zapewnić odpowiednią ilość witamin i minerałów. Z tego względu niezbędne jest, zwłaszcza w okresie wzrostu, dodawanie do pokarmu odpowiednich ilości przede wszystkim wapnia i fosforu oraz witaminy A i D₃, wpływających w sposób zasadniczy na budowę kości młodych zwierząt.

Słodczyce ujemnie wpływają na apetyt psa, powodują nie przyjmowanie odpowiedniej ilości wartościowej karmy. Czasami, w wyjątkowych wypadkach, np. w trakcie szkolenia, mogą być podane tylko w formie nagrody.

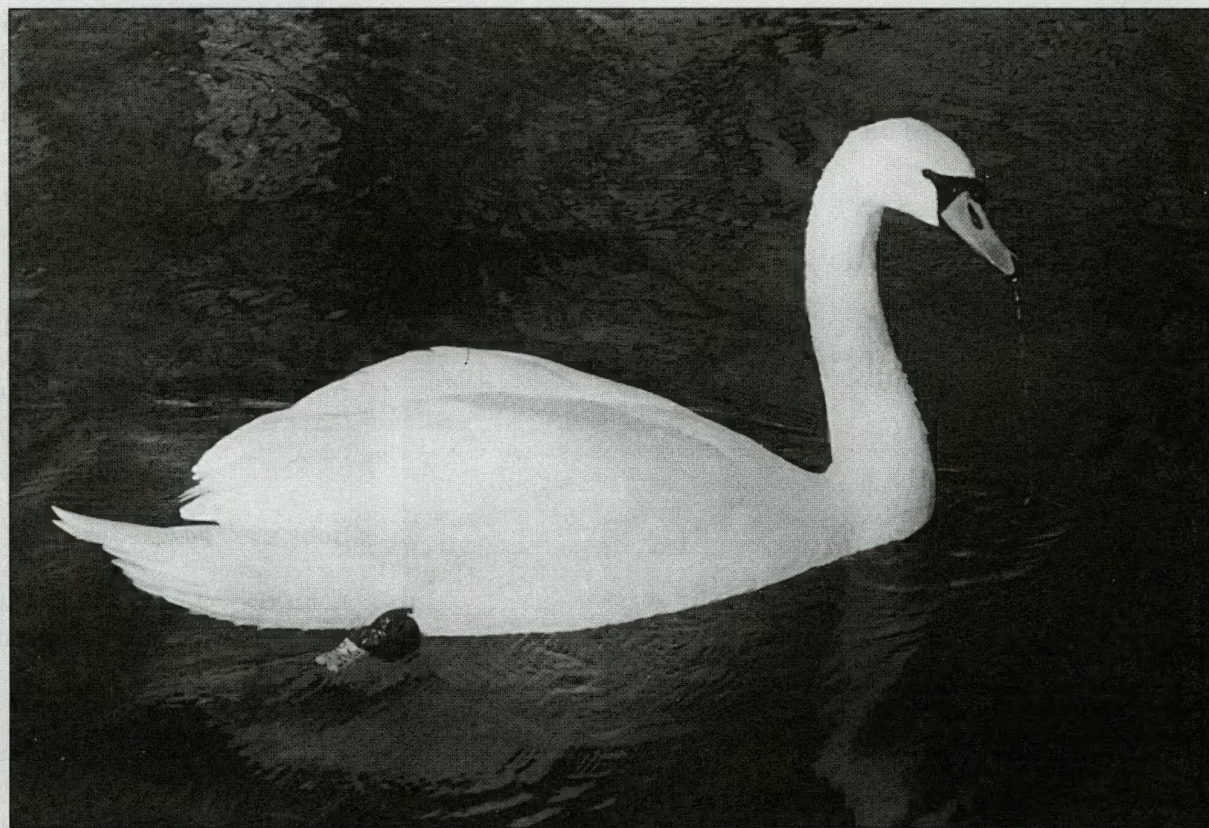
Szereg komplikacji zdrowotnych mogą powodować wszelkie przyprawy, co zwłaszcza raczej możliwość karmienia psa jakąkolwiek wędliną. Dotyczy to również wszelkich produktów smażonych, sosów itp. Ryby wędzone na ogół są dobrze przyswajane, aczkolwiek bywają od tej zasady wyjątki. Bezwzględnie należy unikać podawania kości drobiowych, które będąc w środku puste, łatwo mogą zranić przewód pokarmowy psa, doprowadzając nawet do jego śmierci. Również kości wołowe i cielęce najlepiej spełniają swoje zadanie jeśli służą jedynie do zabawy, a nie do jedzenia, gdyż często są przyczyną bolesnych zatruc i kłopotów żołądkowych.

Mleka wymagają zarówno szczenięta jak i suki karmiące. Dorosły, zdrowy pies doskonale daje sobie radę bez niego. Czasem to właśnie mleko jest przyczyną rozwolnienia i niestrawności u szczeniąt. Wtedy należy je u nich wyeliminować z jadłospisu, zastępując je specjalnymi dodatkami witaminowo-mineralnymi.

Sucha lub puszkowa karma dostępna w sklepach zwykle w pełni pokrywa zapotrzebowanie psa na składniki żywieniowe obecne w pokarmach przygotowywanych samodzielnie przez właściciela psa. Mają jeden niezaprzeczalny atut – oszczędzają nasz czas. Nie zwalniają nas jednak z regularnego podawania posiłku i wielkim błędem, nie tylko wychowawczym ale i zdrowotnym, jest zostawienie naszego psa na cały dzień z pełną miską suchego pokarmu. Nie jest błędem natomiast podanie pokarmu przygotowanego samodzielnie na zmianę z pokarmem suchym. Jednak podobnie jak w przypadku pokarmu domowego, karma gotowa również może być źle tolerowana przez organizm psa (biegunki, wymioty). Należy wówczas bezwzględnie taką karmę (domową lub gotową) wykluczyć z diety psa.

Ten łabędź niemy zaobrzączkowany został koło Kalisza (stawy Trzcieliny w Przygodzicach). Można go było obserwować w porze zimowej na stawie w Kluczkach przy ulicy Zawierciańskiej. W tym roku nie pojawił się. Zamiast niego na kluczewskim stawie pływały dwa inne, młode osobniki. Może spóźnialski łabędź, który przylatywał tu już od dwóch lat, pojawi się jeszcze?

(foto: Dawid Oruba)

Czym jest Unia

Unia Europejska jest organizacją złożoną z 15 państw członkowskich – obejmującą 367 mln mieszkańców oraz obszar 3,13 mln km².

Unia wykształciła się z licznych powojennych inicjatyw zmierzających do koordynacji polityki ekonomicznej i rozwoju technicznego krajów Europy Zachodniej.

Najwcześniejszy z integracyjnych projektów dotyczył produkcji węgla i stali. Zgodnie z nim 6 państw zachodnioeuropejskich (Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy i Włochy) podpisało 19 kwietnia 1951 r. traktat o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (European Coal and Steel Community) – tzw. Traktat Paryski.

Wspólnota miała kontrolować proces wykorzystania podstawowych zasobów naturalnych krajów europejskich, które mogły być użyte w celach rozwoju przemysłu zbrojeniowego. Plan Roberta Schumana, francuskiego ministra spraw zagranicznych – inicjatora Wspólnoty, zakładał stworzenie ponadnarodowego centrum administrującego dystrybucją węgla i rudy żelaza oraz zabezpieczającego stabilność zatrudnienia w tych kluczowych gałęziach przemysłu.

Podpisane 25 marca 1957 r. Traktaty Rzymskie (zwane również Europejskimi), które weszły w życie 1 stycznia 1958 r., zintensyfikowały dalszą integrację poprzez stworzenie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (EWG) i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (EUROATOM).

Podstawowym celem EWG było stworzenie wspólnego rynku przez eliminację ograniczeń handlowych. EUROATOM miał zagwarantować kontrolę nad materiałami niezbędnymi do badań i rozwoju sektora nuklearnego.

Proces instytucjonalnej integracji został zaawansowany w 1965 r. przez podpisanie tzw. Traktatu Scalającego (Merger Treaty), ustanawiającego jedną Radę i jedną Komisję. Siedzibą nowej Rady i Komisji stała się Bruksela, choć niektóre spotkania Rady odbywać się miały w Luksemburgu. Na mocy traktatu poszerzono funkcje ustawodawcze Zgromadzenia, którego nazwę zmieniono na Parlament Europejski.

Wraz ze stworzeniem wspólnej struktury administracyjnej trzy organizacje (EW, WiS, EUROATOM i EWG) zaczęły stopniowo używać nazwy Wspólnota Europejska (European Community).

28 lutego 1986 r. został podpisany Jednolity Akt Europejski (Single European Act), który wszedł w życie 1 lipca 1987 r. Postanowiono w nim, że do końca 1992 r. utworzony zostanie jednolity rynek wewnętrzny Wspólnoty, w którego ramach będą mogły swobodnie poruszać się osoby i dobra, wymieniać będzie można usługi i kapitał.

Jednolity Akt Europejski po raz pierwszy zaakcentował konieczność wspólnych działań politycznych – tak w zakresie bezpieczeństwa państw członkowskich, jak i zagwarantowania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego oraz ochrony wspólnych wartości, podstawowych interesów i niepodległości Unii. Deklarowano poparcie dla rozwoju i umocnienia demokracji, poszanowania praw człowieka i jego podstawowych swobód.

Kolejnym etapem ewolucji Wspólnoty był Traktat z Maastricht o Unii Europejskiej, przedstawiony i podpisany podczas spotkania Rady Europejskiej w Maastricht w Holandii 10 grudnia 1991 r. Poszerza on działalność Unii Europejskiej o dziedziny, które nie zostały wyraźnie wymienione w Traktatach Rzymskich i Jednolitym akcie Europejskim.

Zmiany wprowadzone przez Traktat z Maastricht dotyczą zwłaszcza: unii gospodarczej i walutowej, obywatelstwa Unii Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, edukacji, ochrony zdrowia oraz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Szczyt w Maastricht zakończył pierwszy etap konsolidacji gospodarczej Unii i przypieczętował wprowadzenie jednolitej jednostki walutowej – ECU.

Drugi etap konsolidacji rozpoczął się w 1994 r. i określony został jako etap przejściowy, w czasie którego intensyfikuje się proces ujednoczenia systemów gospodarczych państw Wspólnoty, polegający na zwiększeniu koordynacji polityki walutowej, promowaniu wspólnej waluty oraz założeniu Głównego Banku Europejskiego.

Etap trzeci rozpoczął się 1 stycznia 1999 r., kiedy to rozpoczęto wprowadzanie wspólnej waluty, której nazwę postanowiono zmienić na „euro”.

Traktat o Unii Europejskiej wprowadza pojęcie obywatelstwa Unii stanowiąc, że każdy obywatel któregoś z państw członkowskich – obywatel Unii – ma prawo do:

- swobodnego poruszania się i przebywania na obszarze państw członkowskich,
- głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych i do Parlamentu Europejskiego w tym państwie członkowskim, w którym aktualnie przebywa,
- ochrony przez służby dyplomatyczne i konsularne wszystkich państw członkowskich,
- zgłaszania petycji do Parlamentu Europejskiego i rzecznika Praw Obywatelskich.

(RYR)

Najważniejszymi instytucjami Unii Europejskiej są:

- **Komisja Europejska.** Jest organem wykonawczym Wspólnoty, reprezentującym interesy Unii jako całości, a nie interesy poszczególnych jej członków. W jej skład wchodzi 20 komisarzy, powoływanych przez państwa członkowskie na podstawie porozumienia z rządami wszystkich innych państw – członków UE na okres 5 lat. Przewodniczącym Komisji Europejskiej jest obecnie, od marca 1999 r., Romano Prodi, były premier Włoch.

Do podstawowych zadań Komisji należy: zgłaszanie projektów nowych ustaw i kontrola nad wprowadzaniem ich w życie oraz propozycje nowych kierunków polityki Wspólnoty. Siedziba Komisji Europejskiej znajduje się w Brukseli.

- **Rada Unii Europejskiej.** Jest najwyższym organem Unii, reprezentującym w odróżnieniu od Komisji interesy państw członkowskich. Rada jest rodzajem międzynarodowego organu decyzyjnego, powołanego w celu koordynacji polityki ekonomicznej państw UE. Składa się obecnie z delegatów 15 państw członkowskich. W zależności od rodzaju sprawy będącej na wokandzie Rady, członkowie UE mogą być reprezentowani przez ministrów spraw zagranicznych, rolnictwa, gospodarki itd.

Dwa razy w roku w spotkaniach Rady biorą udział szefowie państw członkowskich, ustalając generalną politykę Unii. Dla odróżnienia od spotkań Rady Ministrów, posiedzenia przywódców państw nazywane są konferencjami Rady Europejskiej (European Council). W spotkaniach Rady bierze również udział reprezentant Komisji Europejskiej. Przewodnictwo Rady obejmuje co 6 miesięcy przedstawiciel innego państwa członkowskiego. Przewodniczący koordynuje prace Rady i prowadzi mediacje pomiędzy jej członkami.

Rada Unii Europejskiej podejmuje decyzje w oparciu o propozycje przedkładane jej przez Komisję i po konsultacji z Parlamentem. Siedzibą Rady jest Bruksela, a jej posiedzenia odbywają się w Brukseli bądź w Luksemburgu.

- **Parlament Europejski.** Liczy 626 deputowanych reprezentujących ludność 15 państw członkowskich. Posłowie wybierani są na okres 5-u lat w powszechnych i bezpośrednich wyborach.

Początkowo członkowie Parlamentu (wcześniej nazywanego Zgromadzeniem), byli delegowani spośród parlamentarzystów krajów członkowskich, a od 1976 r. skład Parlamentu Europejskiego jest wybierany w wyborach bezpośrednich przez obywateli państw członkowskich. Posłowie do Parlamentu Europejskiego nie mogą piastować stanowisk w organach wykonawczych państw członkowskich, Komisji UE i Europejskim Trybunale Sprawiedliwości.

Do podstawowych uprawnień Parlamentu należy zatwierdzanie budżetu Wspólnoty, kontrola prac Komisji UE oraz podejmowanie inicjatyw ustawodawczych.

Sesje plenarne Parlamentu odbywają się w Strasburgu, spotkania komisji parlamentarnych w Brukseli, a sekretariat ma swą siedzibę w Luksemburgu.

- **Europejski Trybunał Sprawiedliwości.** Jest to najwyższy organ sądowny Unii Europejskiej, składający się z 13 sędziów i 16 obrońców generalnych. Rozstrzyga spory prawne i kontroluje wprowadzanie decyzji w życie. Jurysdykcja Trybunału rozciąga się na rozstrzyganie sporów pomiędzy krajami członkowskimi, krajami członkowskimi a instytucjami Unii, samymi instytucjami Wspólnoty oraz pomiędzy osobami fizycznymi i przedsiębiorstwami a Unią Europejską, Siedziba Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości mieści się w Luksemburgu.

Obecni członkowie Unii Europejskiej przystępowali do niej w latach:

1957	Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy, Włochy
1973	Dania, Irlandia, Włochy, Brytania
1981	Grecja
1986	Hiszpania i Portugalia
1995	Austria, Finlandia i Szwecja.

Ferie na sportowo

Dobiegły końca zimowe ferie, które w gminie Klucze obfitowały w imprezy sportowe i kulturalne, jakie dla młodzieży przygotował Gminny Ośrodek Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji. Dla najmłodszych zorganizowano trzy bale karnawałowe, zaś najlepsi sportowcy mogli zmierzyć się w sześciu turniejach gminnych w różnych dyscyplinach sportowych.

W Kluczach

Imprezą otwierającą sportowe ferie w Kluczach był gminny turniej siatkówki, w którym wystąpiły drużyny, startujące w dwóch kategoriach: reprezentanci szkoły podstawowej oraz młodzież szkół średnich i studenci. Zwycięzcą pierwszej kategorii zostali uczniowie ze szkoły podstawowej z Bydlina w składzie: Marcin Szot, Szczepan Zięba, Marcin Piątek, Łukasz Pielka, Przemysław Kowal i Dominik Szot.

W kategorii starszych zawodników wygrała drużyna pod nazwą „Japonia 2000”, w której grali: Kuba Wąs, Fabian Domagała, Marcin Knyziak, Przemysław Knyziak, Marcin Błaszczak, Michał Aksamit i Lesław Karliński.

Kolejne mecze to Triobasket. Trzyosobowe drużyny rekrutowały się spośród uczniów VI, VII i VIII klas podstawówki oraz z młodzieży szkół średnich. W kategorii szkół podstawowych zwyciężył zespół „Bez Nazwy” w składzie: Marcin Kocjan, Jakub Kaliś i Paweł Działowicz. Natomiast wśród zespołów szkół średnich wygrał „Green Power” z Grzegorzem Trusiewiczem, Piotrem Gutem i Filipem Hagno w składzie.

Zarówno Triobasket jak i mecze siatkówki zorganizowano na sali gimnastycznej kluczewskiej szkoły podstawowej. W rozgrywkach uczestniczyła również drużyna „Belfrów”, złożona z kadry nauczycieli wychowania fizycznego, zajmując trzecie miejsce zarówno w triobaskecie jak i w siatkówce.

50 lat LKS LEGION Bydlin Jubileuszowe rozgrywki

Tenis stołowy

27 stycznia 2000r. w Pawilonie Sportowym w Bydlinie rozegrano Mistrzostwa Bydlina w tenisie stołowym. W zawodach udział wzięło 16 tenisistów. Grano systemem do dwóch porażek. Wyniki: I miejsce Andrzej Kulawik (ur. 1958r.), II – Karol Sułkowski (1985), Marek Świerczek (1959), Krzysztof Kulawik (1980), Andrzej Mól (1962), Tomasz Kozieł (1984). Jak widać, niewielu młodych mężczyzn osiągnęło poziom sportowy pozwalający rywalizować z 40 – latkami. Ewenementem jest postawa braci Sułkowskich, którzy w wieku 14 lat osiągnęli wysoki poziom wyszkolenia.

3 lutego br. zorganizowano cykl zawodów w kometce (badmintonie), warcabach i rzutkach do tarczy. Startowało 33 zawodników.

Kometka:

Jerzy Barczyk, Andrzej Kulawik, Grzegorz Kaziród, Marian Mól, Paweł Kulawik, Karol Sułkowski.

Kometka dzieci do IV klasy: Karol Osowski, Karina Kulawik, Krzysztof Osowski

Warcaby:

Paweł Mucha, Andrzej Kulawik, Karol Sułkowski

Warcaby dzieci do klasy IV: Karol Osowski, Karina Kulawik, Krzysztof Osowski

Rzutki do tarczy:

Karina Kulawik – (74 pkt.), Krzysztof Osowski (36), Karol Osowski (31), Miłosz Baran (31), Piotr Mól (27).

Inf. przygotował: Eugeniusz Kulawik

W Bydlinie

Tam wyłoniono najlepszych w gminie tenisistów stołowych. Zwycięzcami zostali: Karina Kulawik z Kwaśniowa, Janusz Głanowski z Jarosowca (młodzicy), Kinga Kulawik z Jarosowca, Sylwester Sułkowski z Bydlina (kadeci), Katarzyna Kyć z Jarosowca, Sebastian Gamrot z Kolbarku (juniorzy) oraz w klasie seniorów i senierek – Marta Swędzioł z Jarosowca, Waldemar Głanowski z Jarosowca i Marek Świerczek z Bydlina.

W Jarosowcu

Dom Kultury w Jarosowcu stał się miejscem potyczek szachistów ze szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół średnich. Uczestniczyło w nich około 30 szachistów – uczniów szkół podstawowych i średnich. W młodszej kategorii najlepszymi graczami okazali się: Romana Szwed z Jarosowca i Bartosz Smętek z Kwaśniowa, a w kategorii szkół średnich wygrał Leszek Bechciński z Klucza.

W ostatnim tygodniu ferii na jarosowieckim basenie odbyły się gminne zawody pływackie. Pływacy startowali w czterech kategoriach wiekowych, na dystansach 25 i 50 metrów. W najmłodszej kategorii (klasy I) zwyciężyli Karolina Lewandowska i Piotr Banyś. Spośród uczniów klas V i VI najlepszymi okazali się: Aneta Majewska i Bartosz Sadkowski. Natomiast zwycięzcy ze szkół średnich i gimnazjów to: Danuta Janiszewska, Krzysztof Kulanty i Bartosz Głanowski.

Ciekawie zapowiadałby się weekend, gdyby nie niedawna typowo wiosenna aura. Na 12 lutego organizatorzy sportowych ferii w gminie – Ośrodek Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji wraz z Klubem Sportowym „Unia” w Jarosowcu – zaplanowali Otwarte Mistrzostwa Gminy Klucze w Narciarstwie Alpejskim. Jarosowiec dysponuje przecież oświetlonym wyciągiem narciarskim i tam też odbywałyby się konkurencje narciarskie. Z powodu braku śniegu zawody nie odbyły się.

(RAJ)

Puchar dla GLKS PRZEMSZA Klucze

dokończenie ze str. 1

Turniej organizowany jest już od kilku lat. W ostatnich dwóch latach GLKS Przemsza zajmował III miejsca. W bieżącym roku udało się zdobyć pierwsze miejsce, mimo, że konkurencja była bardzo mocna. Uczestniczyły w Turnieju drużyny z Sosnowca, Dąbrowy – specjalizujące się w rozgrywkach halowych oraz z Bukowana, Skawiny, Olkusza, Wolbromia i Jarosowca.

Turniej rozpoczął się eliminacjami w dniach 15 i 16 stycznia br. zaś 23 stycznia odbyły się rozgrywki ćwierćfinałowe, półfinałowe i finałowe. Kluczewski Klub w tym dniu rozegrał 8 meczy.

Skład drużyny GLKS Przemsza: Andrzej Barczyk – kapitan drużyny, Rafał Zynek, Łukasz Gieszczyk, Paweł Krawczyk, Grzegorz Adamczyk, Jacek Śliwka, Jarosław Rak, Paweł Trepka, Michał Aksamit, Łukasz Klich.

Podczas Turnieju zakwalifikowało się do ćwierćfinału 8 drużyn, następnie w wyniku rozgrywek systemem pucharowym, wyłonionych zostało dwóch finalistów – Przemsza Klucze i Milmet Sosnowiec. Finał był zacięty, gdyż chodziło o wygranie dwóch meczy. Pierwsze zwycięstwo przypadło drużynie Przemszy, drugi mecz wygrali sosnowiczanie, zaś trzeci zakończył się remisem 2:2. Rzuty karne zdecydowały o zwycięstwie PRZEMSZY.

Prezes GLKS Przemsza – Bogusław Maciąg jest bardzo zadowolony z wyniku, a dla wszystkich zawodników jest to duża satysfakcja.

Zawodnicy w okresie zimy trenują na sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Kluczach, tam też korzystają z basenu. Prezes Klubu mówi, że współpraca ze szkołą układa im się doskonale, latem klub odstępnie szkole na różnego rodzaju zajęcia rekreacyjne swoje obiekty sportowe na kluczewskim stadionie.

Rozgrywki ligowe rozpoczynają się na początku kwietnia.

Organizatorem Halowego Turnieju był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olkuszu.

Teksti foto: Halina Ładoń

KRONIKA POLICYJNA

- 16.01. - Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Kluczach zatrzymali na gorącym uczynku dwóch nieletnich sprawców kradzieży z włamaniem do kiosku „RUCH” w Kluczach przy ulicy Zawierciańskiej. Do kiosku włamywacze dostali się poprzez wyrwanie krat zabezpieczających i wybiciu szyby w oknie. Straty kradzieży oceniono na sumę 1100 złotych.
- 30.01. - Właścicielka baru w Krzywopłotach zgłosiła włamanie do jej lokalu. Sprawcy po wybiciu szyby w oknie balkonowym dostali się do wnętrza, gdzie dokonali kradzieży papierosów i alkoholu na sumę 600 zł.
- 31.01. - Mieszkaniec Sosnowca powiadomił o włamaniu do jego domku letniskowego w Bydlinie-Zawadce. Sprawcy dokonali kradzieży po uprzednim wyważeniu drzwi wejściowych i skradli różnego rodzaju sprzęt stanowiący wyposażenie domku na ogólną sumę 14 500 zł.
- 31.01. - Komisariat Policji w Kluczach został powiadomiony o włamaniu do garażu mieszczącego się przy nowo wybudowanym domu w Kluczach przy ulicy Jurajskiej. Sprawcy dokonali kradzieży elektronarzędzi na sumę ok. 500 zł.
- 31.01. - uszkodzono drzwi wejściowe do domku letniskowego w Krzywopłotach na szkodę właścicielki – mieszkanki Warszawy. Postępowanie w toku.

POLICJA PRZYPOMINA

Zgodnie z art. 64§1 Kodeksu Wykroczeń, na właścicieli nieruchomości ciąży obowiązek umieszczenia w odpowiednim miejscu tabliczki z numerem porządkowym nieruchomości. W związku z tym, prosimy o zastosowanie się do powyższego obowiązku, gdyż ułatwia to dotarcie pod konkretny adres w przypadkach interwencji, a tym samym pomaga Straży Pożarnej i Karetkom Pogotowia. Przypominamy również, że jedną z konsekwencji nieprzebrzegania powyższego obowiązku może być sporządzenie wniosku o ukaranie do Kolegium Karno-Administracyjnego.

Komisariat Policji w Kluczach przypomina również, że w naszej jednostce funkcjonuje Zespół Dzielnicowych i tak na poszczególne sołectwa przypadają wymienieni dzielnicowi:

1. Sołectwa: Chechło, Rodaki, Ryczówek, Kwaśniów Dolny, Kwaśniów Górny, Hucisko – Dzielnicowy sierż Adam Milanowski
  2. Sołectwa: Jaroszewiec, Bogucin Duży, Kolbark, Cieślin, Bydlin, Golczowice, Zalesie, Krzywopłoty – Dzielnicowy mł. asp. Marek Wach
  3. Sołectwa: Klucze, jak również os. XXX-lecia i pozostałą część Klucz obsługuje – Dzielnicowy mł. asp. Jarosław Paś.
- Kontakt z Dzielnicowymi przez Komisariat Policji w Kluczach, nr tel. 642 84 07

Sprawozdawcze zebranie pszczelarzy

Członkowie Powiatowego Koła Pszczelarskiego zebrali się 16 stycznia br. w Miejskim Domu Kultury w Olkuszu, aby podsumować działalność za rok 1999. W zebraniu uczestniczyli pszczelarze oraz zaproszeni goście z Wojewódzkiego Związku Pszczelarskiego – Stanisław Filus – opiekun olkuskiego koła oraz były przewodniczący WZP pan Zajda.

Funkcję przewodniczącego Powiatowego Koła Pszczelarskiego w Olkuszu sprawuje od 17 lat Robert Putowski z Zalesia, który jest zarazem rzeczoznawcą chorób pszczelich.

W ubiegłym roku pszczelarze odbyli siedem zebraniach ogólnych, na których oprócz wspólnej wymiany doświadczeń odbywały się także wykłady specjalistów. Wykłady prowadzili przedstawiciele WZP – Stanisław Filus i Wiesław Kluczewski, wykłady prowadził także czołowy hodowca matek pszczelich w Polsce Alfred Wiśniowski zamieszkały w Tarnowskich Górach.

Pszczelarze w 1999r uroczą się obchodząc 5 – rocznicę poświęcenia swojego sztandaru, z tej okazji odprawiona została Msza św. w kościele św. Andrzeja w Olkuszu. Podsumowaniem roku było zebranie wrześniowe zorganizowane w plenerze, przy szkole podstawowej w Sienicznie, gdzie spotkali się pszczelarze z rodzinami. Wówczas to wyróżniający się pszczelarze otrzymali odznaczenia, niektórzy też otrzymali nagrody ufundowane i wykonane przez prezesa Roberta Putowskiego w postaci pięknych świec z wosku pszczelego.

Jesienią ubiegłego roku olkuscy pszczelarze spotkali się z przedstawicielami firmy APIPOL z Krakowa, która produkuje leki z produktów pszczelich. Zaś w grudniu ub. roku w dniu św. Ambrożego delegacja pszczelarzy udała się ze sztandarem i darami do Częstochowy, by wspólnie z pszczelarzami całej Polski świętować ten dzień na Jasnej Górze.

Olkuskie Koło liczy 40 członków, wspólnie posiadają 296 pni pszczelich. Dla wszystkich członków pszczelarstwo to hobby, umilające im wolny czas, ale zarazem przynoszące konkretne korzyści – dla środowiska zapylenie roślin, a dla pszczelarzy miód i inne produkty.

W wyniku ciągłego zmniejszania się liczby członków, którzy w większości są w podeszłym wieku (w ciągu ostatnich 17 lat zmarło 37 pszczelarzy) pasieki samoistnie są likwidowane, gdyż nie ma następców.

Ponadto Koło boryka się z trudnościami finansowymi. Dzięki jednak wyrozumiałości władz samorządowych Olkusza i Klucz pszczelarze otrzymali środki finansowe na zakup leków dla pszczół oraz częściowo na zakup matek pszczelich.

Pszczelarze pragną za ten gest władzom samorządowym Klucz i Olkusza serdecznie podziękować!

Koło nie posiada żadnych innych sponsorów.

Podczas ostatniego zebrania wyniknął problem przynależności do Związku Wojewódzkiego – w Katowicach czy w Krakowie. Po gorącej dyskusji i ostrej polemice zdecydowano, że ten rok ma pozostać bez zmian.

Jan Mrówka – Sekretarz Powiatowego Koła Pszczelarskiego w Olkuszu

Sanatoria...

dokończenie ze str. 2

3. Kasa Chorych listownie doręcza ubezpieczonemu potwierdzone skierowanie najpóźniej 14 dni przed rozpoczęciem leczenia w sanatorium. Jeśli Kasa Chorych nie potwierdzi skierowania z uwagi na brak zasadności leczenia lub też z uwagi na brak miejsc, zwraca wniosek lekarzowi, który je wystawił. Kasa Chorych ma 30 dni na rozpatrzenie wniosku.

Jeśli ubezpieczony nie otrzymał skierowania z powodu braku miejsc, otrzyma takie skierowanie z kolejnej puli miejsc.

Ubezpieczony w sanatorium:

Ubezpieczony nie ponosi kosztów zabiegów, za które płaci Kasa Chorych. Aktualnie Kasa pokrywa koszty 2 rodzajów zabiegów, bezpośrednio związanych z leczeniem choroby, która była podstawą skierowania. Za pozostałe zabiegi trzeba zapłacić. Ubezpieczony płaci również częściowo za noclegi i wyżywienie oraz koszty przejazdu.

Ile płaci ubezpieczony przykładowo za leczenie w sanatorium – za 1 dzień?

	od 1.X. do 30.IV.	od 1.V. do 30.IX.
w pokoju 1 osobowym	11.00 zł.	15.00 zł.
w pokoju 2 osobowym	9.00 zł.	13.00 zł.
w pokoju wieloosobowym	6.00 zł.	8.00 zł.

Pobyty w sanatorium nie jest podstawą do zwolnienia z pracy na czas leczenia w uzdrowisku, zaś w szpitalu uzdrowiskowym obowiązują zasady jak w szpitalu.

Turnus rehabilitacyjny

Przysługuje osobom niepełnosprawnym. Możliwe jest dofinansowanie wyjazdu opiekuna, ale tylko w przypadku wyraźnego zlecenia lekarza. Turnus odbywa się w zorganizowanej grupie, liczącej nie mniej niż 10 uczestników i trwa nie krócej niż 14 dni. Z dofinansowania do turnusu mogą skorzystać osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia i dzieci niepełnosprawne – do 16 roku życia. Pierwszeństwo mają osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności i znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej. Kto dofinansowuje turnusy rehabilitacyjne?

Turnusy dofinansowują Powiatowe Centra Rodziny ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (takie Centrum znajduje się przy Starostwie Powiatowym w Olkuszu).

Wnioski składać można w Urzędzie Gminy Klucze w biurze Koordynatora ds. Osób Niepełnosprawnych – Pana Wojciecha Zuba, pokój Nr 4 na parterze.

Opr. Halina Ładoń

na podst. poradnika osób niepełnosprawnych w Internecie

ECHO KLUCZ Informacyjny Miesięcznik Samorządowy

Wydawca: Rada Gminy Klucze

Redakcja: ul. Partyzantów 1, 32-310 Klucze, tel. (032) 64-28-508

Redaktor Naczelny: Halina Ładoń; Współpracownik: Rafał Jaworski

Druk: Firma Wydawniczo Poligraficzna „A-Z” s.c., 32-300 Olkusz, Żurada III 115, tel. (032) 641-22-62

Góra Świniuszka i jej osobliwości przyrodnicze

Rozległe obszarowo wzgórze Świniuszka 487m n.p.m. położone jest w paśmie Smoleńsko-Niegowonickim. Oby odwiedzić to malowniczo ułożone w głębokich lasach wzniesienie trzeba jechać od Olkusza drogą prowadzącą do Zawiercia. Za miejscowością Rodaki napotkamy po prawej stronie w odległości około 0,5 jedną i około 1 km drugą drogę śródlęsną (już na wzniesieniu za zakrętem) na które należy skręcić. Potem piechotą, licznymi ścieżkami wśród rozrosłych paproci wspinać się na szczyt góry. Dla turystów jadących od strony Zawiercia i Ogrodzieńca proponujemy, aby udali się do miejscowości Żelazko i z przystanku PKS idąc między zabudowaniami, kamienistą drogą w kierunku południowo-zachodnim, w miarę osiągnięcia partii szczytowych góry, przeszli dukt leśny łączący Żelazko z zosą Śrubarnia – Rodaki. Idąc ścieżką w prostej linii, zagłębiamy się w wysokopienny las, a po chwili marszu napotykamy małą polankę, na której znajduje się betonowy słupek – to szczyt kulminacyjny jednego z najwyższych górotworów jurajskich. Z tego miejsca oglądać można skałki Ryczowskie i wzgórze Janowskiego w Podzamczu. W tym miejscu stała jeszcze kilka lat po II wojnie światowej wysoka wieża obserwacyjna, została ona jednak rozebrana.

Idąc dalej w kierunku południowo-zachodnim wchodzimy na odsłonięty płaski skalny taras widokowy. Znajdujemy się

Basen pod Świniuszką w Rodakach – pozostałość po ośrodku kolonijnym (zdjęcie wykonane w 1999r.)

na grzędzie bloków wapiennych, a pod nami dostrzegamy piętnastometrowe przepaście. W oddali za mgłą rysują się obrzeża Pustyni Błędowskiej i miejscowości Klucze oraz pasma pól i lasów. Wzgórze Świniuszka w całości u podnóża jest zalesione. Duża ilość wydeptanych ścieżek utrudnia orientację w terenie. Ukryte w gęstej zieleni skały są rozstawione pojedynczo i grupowo. W zależności od stopnia nasłonecznienia ściany ostańców mieniają się różnym zabarwieniem, raz posiadają barwę jasną, innym razem żółtą lub zieloną. W szparach i szczelinach ostańców zawsze jest wilgoć, są one omszałe i śliskie.

Na podstawie badań stwierdzono, że na Świniuszcze spotkać można zanikające gatunki roślin i krzewów, będących pod szczególną ochroną.

Zbocza Świniuszki są strome, dlatego spacer po tym niezwykle urokliwym zakątku Jury, pełnym osobliwości przyrodniczo-krajobrazowych należy do łatwych. Odwiedza go jednak dość sporo turystów.

Warto zauważyć, że tu na Świniuszcze można spotkać wiele okazałych kopców z igliwia wybudowanych przez mrówki.

Na stokach wzgórze i leśnych dolinach, wierzchołki wysokich drzew zasłoniły oryginalne skałki przypominające swym kształtem bramy, tunele, nawisy, okapy, a nawet skalny grzyb, jakby uformowany ludzkimi rękami. Dziwny ten twór natury znajdziemy w dolinie północno-zachodniego stoku góry. Są również schroniska i półki skalne, a głębokie leje są śladami po byłych studniach krasowych. Na wschodniej ścianie Świniuszki, na znacznej przestrzeni przechodzi szlak dawnej doliny wodącej, nikłym tego śladem jest wypływające tu źródło. Drugim zespołem silnego wypływu wód głębinowych spod skał są źródła, w pobliżu zburzonych zabudowań ośrodka kolonijnego i wypoczynkowego „Świniuszka”. Pozostał jedynie basen kąpielowy, z samoczynnie napływającą wodą z tegoż źródła. Z basenu w okresie letnim korzysta wielu turystów od lat przyjeżdżających w to miejsce z Zagłębia i Śląska oraz młodzież i dzieci z okolicznych miejscowości. Basen jest bezpieczny, wymaga jednak niewielkiego remontu. Jest to jedyne naturalne kąpielisko na trasie od Krakowa do Zawiercia. Korzystają z basenu przemierzający trasę z Krakowa do Częstochowy rowerzyści, turyści zmotoryzowani oraz grupy piesze.

Wracając do wzgórze Świniuszka, należy dodać, że liczne jaskinie dodają uroku i tajemniczości temu wzgórze. Jednak poszukiwacze kalcytu i innych minerałów pozyskiwanych z jaskiń zniszczyli w znacznym

stopniu wnętrza grot. Latem 1999r. zbrodnicza, niszczycielska ręka, wrzuciła ładunek wybuchowy do otworu jaskini na północno-zachodnim zboczu Świniuszki. Jaskinia została zdetonowana i częściowo zasypana. Duże gazy oderwały się od macierzystej skały i zaklinowały wejście do jaskini. Nie wiadomo jak zniósł ten wstrząs żyjące tam kolonie nietoperzy. Miejscowa ludność nazwała tę jaskinię „brzęczką”. Nazwa pochodzi od brzęczenia kamieni wrzuconych do tej jaskini i odbijających się o wewnętrzne ściany. Przytłumione stukoty słychać było aż do momentu upadku kamienia na dno.

Wszystkich turystów kochających JURĘ, zapraszam do odwiedzenia „Świniuszki”, która znajduje się 1 kilometr od miejscowości Rodaki. Zaś krystalicznie czysta woda wypływająca wprost ze źródła pod Świniuszką jest jak niektórzy mówią – „wodą życia”. Można tu spotkać każdego dnia – latem i zimą wiele osób czerpiących tę wodę do pojemników.

Maciej Świdorski

Instruktor Krajoznawstwa Polski PTTK

Starostwo...

Starostwo Powiatowe w Olkuszu zaprosiło na spotkanie do Miejskiego Domu Kultury w Olkuszu samorządowców z całego powiatu.

Uczestniczyli w spotkaniu również przedstawiciele naszych władz samorządowych. Na zdjęciu: Małgorzata Węgrzyn – Wójt Gminy, Małgorzata Kocjan – Skarbnik Gminy, Eugeniusz Kulawik – przewodniczący Rady Gminy oraz Halina Miłowicka i Krystyna Trepka reprezentujące Radę Gminy, a wśród nich Andrzej Szromnik – Honorowy Obywatel Gminy Klucze oraz Włodzimierz Pająk reprezentujący Agencję Rozwoju Regionu Kluczewskiego.

Tekst foto: HE

